

รายงานวิจัยเรื่อง สืบสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่นีบทบาทและอิทธิพล
ต่อการตัดสินใจในการซื้อสิ่งของแทนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก

สุจิตรา เปี้ยนดวง

ศศ.บ. (ภาษาไทย) นศ.บ. (การประชาสัมพันธ์)

ศศ.ม. (การจัดทำวันออก)

ภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

คณะวิทยาการจัดการ

สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

2539

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

ส่วนใหญ่ มีความรู้เรื่องอาชุของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามกฎหมายปรับปรุงปัจจุบันมากที่สุด

หัวข้อวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก

ชื่อผู้วิจัย นางสุจิตรา เปเลิบดวง

สาขาวิชา การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

คณะ วิทยาการจัดการ

ระยะเวลา ราชภัฏพิษณุโลกสังกัด

ปีการศึกษา 2539

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลกมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ

1. เพื่อศึกษาบทบาท และอิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์ต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในการรณรงค์เพื่อการเดือดต่างๆ ทั้งของรัฐบาลและพรรคร่วมการเมือง

ลักษณะของการวิจัยครั้นนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ใน จังหวัดพิษณุโลก และนิสิตลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ

มาตรฐานการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 18 ปีบริบูรณ์ มีการศึกษาสูงสุดประถมศึกษาตอนต้น สถานภาพโสด มีอาชีพเกษตรกรรม รายได้ต่อปี 5,001 - 10,000 บาท ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล และมีฐานะค่อนข้างผิดเคือง

2. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการเดือดตั้ง ประชาชนส่วนใหญ่ มีความรู้เรื่องอาชญากรรมผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ความกู้หน้าเบี้ยธรรมบัญญัติบุนนาคที่สูง

3. บทบาท และอิทธิพลสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีต่อการเลือกตั้ง
ประชาชนส่วนใหญ่รู้จักสื่อสิ่งพิมพ์ ไปสแตอร์ มากที่สุด สนใจคิดตามข่าวสารการ
เมืองจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นบางครั้ง สนใจคิดตามข่าวสารการเมืองจาก หนังสือพิมพ์ มากที่สุด
เหตุผลที่ชอบและสนใจอ่านข้อมูลความจากสื่อสิ่งพิมพ์ เนื่องจากมีเนื้อหาสาระมากที่สุด ได้รับข่าว
สารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาจากสื่อโทรทัศน์

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวสารการเลือกตั้งที่มีผลต่อการตัดสินใจไป
เลือกตั้ง

ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่ว่าการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่สำคัญ
อย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน สื่อที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
กับข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพในการสังเคราะห์ให้ประชาชนมากที่สุด
ได้แก่ สื่อมวลชนประจำวิทยุและ โทรทัศน์

5. กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนส่วนใหญ่ ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งด้วยประการศูนย์สภานะ
ราษฎรเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2539 ได้แหล่งข่าวที่ได้รับเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากสื่อวิทยุ และ
โทรทัศน์ ส่วนใหญ่ได้รับความรู้เกี่ยวกับจำนวนผู้สมัคร จำนวนพรรคร่วมเมืองที่ลงสมัครรับเลือก
ตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแขวงหัวหมากโลกา ได้รับข่าว
สารเกี่ยวกับนโยบายของพรรคร่วมเมืองและตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
อย่างเพียงพอ ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับพรรคร่วมเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรในแขวงหัวหมากโลกาจากสื่อวิทยุและ โทรทัศน์ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการไป
ใช้สิทธิลงคะแนนมากที่สุด เหตุผลที่ตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพาะฯ ได้รับ
อิทธิพลจากสื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์ สำหรับเหตุผลที่ตัดสินใจไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งเนื่องจากเป็นนักการเมืองผู้สมัคร และประชาชนส่วนใหญ่ตัดสินใจไม่เลือกตั้งกรณีที่ได้รับ
สื่อประชาสัมพันธ์ที่เป็นสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆ จากหน่วยราชการหรือจากผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างสม่ำ
เสมอ

Research Title : A printed matter medium as Public Relations with a role and influence to the making decision of people of Phitsanulok Province in using their rights to vote for Member of Parliament

Researcher's Name : Mrs.Suchitra Plienduang

Department : Department of Media and Public Relations.

Faculty : Faculty of Management Science.

Institution : Rajabhat Institute Pibulsongkram

Academic year : 1996

Abstract

The purpose of the research entitled "A printed matter medium as Public Relations with a role and influence to the making decision of people of Phitsanulok province in using their rights to vote for Members of Parliament was as follows:

1. To study the role and influence of the printed matter medium to learning politics of people in Phitsanulok province.
2. To study the people's opinions to the printed medium used for the public relations in campaign for general election for both the government and political parties.

The feature of this research was a survey. The subjects used for this study were people living in Phitsanulok who have rights to vote for their members of Parliament. The statistics used to analyze the data was percentage.

Findings

1. The Major characteristics were females, aged 18, primary school graduation, single with agricultural occupation, and most of them are living in municipality areas, rather hard up.
2. As a knowledge of government in democratic system and election, most people know most about the age of those who have rights to vote according to the present constitution.
3. As a role and influence of printed media as a medium to public relations to general election, most people were the most aware of printed media as well as

posters. And they were sometimes interested to follow the political news in various newspapers. Their most interests were from newspapers. The reasons why they liked and were interested in reading articles in newspapers because of their information and contents. They got most information about the general election publicity from television media.

4. Opinions on the spread of the information of general election affected on making decision for voting, most people agreed with the ideas that the general election is an important activity which shows that people take part in political activity of people. The media have provided their opinions about the movement news on the effective election. The most encouraged media to people were that of television.

5. On the process of making decision in electing members of parliament, most people have received information on the general election since the House of parliament announced to dissolve the parliament on 22 October 1996. People got source news from both radios and televisions, the most news they had, were concerned about numbers of applicants, numbers of political parties who were elected for members of parliament and numbers of members of parliament of Phitsanulok Province. People had enough information on the policy of each political party as well as members who apply for the post. In addition, people received information concerning political parties and their members who apply for the post in Phitsanulok from local radio and Television suggested that people take part in politics by using their rights to vote for their members of parliament as much as possible. The reason to make their minds to vote for the members of parliament was that of the influence of printed media publicized. As for making decision not to use their rights to vote, people were sick of the politicians. Most people who decided to vote in case that they have received regular information from various printed newspapers and official units as well as from the applicants for the posts themselves.

กิติกรรมประจำภาค

รายงานวิจัยเรื่องนี้ถ้าเร็วได้คุ้มครองความกรุณาของ ศาสตราจารย์ ดร.พิศาล สุวรรณะชัย ประธานกรรมการบุคลนิชี IMET ที่ได้กรุณายield ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยวิทยาศาสตร์สังคม ทำให้ผู้วิจัยมีประสบการณ์อันเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการทำงานวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สังวน ห้างฉัตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวารีบุรุษศรัณนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชุดรัตน์ จันทร์เรือง อาชารย์ดำรง มะปะวงซึ่งได้กรุณายield ให้คำปรึกษา ข้อแนะนำ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทั้งในขั้นของการดำเนินการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเขียนบทคัดย่อ ตลอดจนการเขียนรายงานการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณสำหรับความช่วยเหลือ และความเมื่อยใจของผู้ที่กล่าววานามน่าเหลา ทั้งด้านที่ได้ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถขั้นตอนการทำงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์

ท้ายที่สุดและสำคัญเป็นอย่างยิ่งก็คือ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ที่ได้กรุณายield หักหนัสนับสนุนการวิจัย ศิดตามช่วงเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

สุจิตร เปลี่ยนคง

สารชี้นำ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๗
บทที่ 1 บทนำ.....	๑
ความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๑๒
ขอบเขตการวิจัย.....	๑๓
นิยามศัพท์.....	๑๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๑๓
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๔
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	๓๕
ประชากร.....	๓๕
กลุ่มตัวอย่าง.....	๓๕
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๓๕
ความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....	๓๖
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๓๖
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๓๖
การประมวลผลข้อมูล.....	๓๖
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๓๗
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	๘๑
บรรณานุกรม.....	๘๖
ภาคผนวก.....	๘๘
ประวัติผู้วิจัย.....	๑๐๒

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามเพศ.....	37
2. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามอายุ.....	38
3. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามการศึกษาสูงสุด.....	39
4. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามสภาพครอบครัว.....	40
5. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามอาชีพ.....	41
6. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามรายได้ต่อปี.....	42
7. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามที่อยู่อาศัย.....	43
8. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามฐานะความเป็นอยู่.....	44
9. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่แบ่งตามความรู้เกี่ยวกับ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง.....	45
10. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามสื่อสิ่งพิมพ์ที่รู้จัก.....	46
11. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามความสนใจศึกษาข่าวสารการเมืองจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ.....	47
12. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามสื่อสิ่งพิมพ์ ที่สนใจและชอบอ่าน.....	48
13. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามสื่อสิ่งพิมพ์ ความจากสื่อสิ่งพิมพ์.....	49
14. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามสื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ที่ได้รับในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา.....	50
15. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามแหล่งที่มาของข้อมูล.....	51
16. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามระยะเวลาที่ได้รับข่าวสาร เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง.....	52
17. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามสื่อที่ได้รับรัฐโภบายของพระบรมราชโองการเมื่อที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง.....	53
18. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามความบ่ออยครั้ง ในการได้รับข่าวสารการเลือกตั้งผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆ ในช่วง ที่มีการรณรงค์การเลือกตั้ง.....	

สารบัญสารทั้ง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้สึกเกี่ยวกับข้อความ รณรงค์ส่งเสริมการเลือกตั้งและเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จากสื่อสิ่งพิมพ์.....	55
20. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะข่าวสารที่ห่อใจ และรับได้มากที่สุดจากการรณรงค์หาเสียงผ่านสื่อสิ่งพิมพ์.....	56
21. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	57
22. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติ ส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง.....	58
23. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเกณฑ์ในการตัดสินใจ ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงให้พร้อมการเมืองต่างๆ.....	59
24. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสื่อประชาสัมพันธ์ที่ใช้เป็น เกณฑ์ในการตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร.....	60
25. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่ว่าการเลือกตั้ง ^{เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง} ของประชาชน.....	61
26. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสื่อที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงใจประชาชน มากที่สุด.....	62
27. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการ หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด.....	63
28. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อขกรรังในการประกาศ เชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ผ่านมา (17 พ.ค. 2539).....	64
29. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการใช้หนังสือเชิญชวนให้ไป ใช้สิทธิเลือกตั้ง.....	65
30. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อขกรรัง ในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน.....	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
31. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการทดสอบที่อ่าน.....	67
32. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการสืบสิ่งพิมพ์ที่ได้รับ นอกจากหนังสือพิมพ์รายวัน.....	68
33. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการความคิดเห็นที่ว่าข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับพระราชการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นั้น มีผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้ง.....	69
34. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสำคัญในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	70
35. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการความอิทธิพลเกี่ยวกับการตัดสินใจ ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา.....	71
36. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการความ硼ะเวลาที่ได้รับข่าวสาร เกี่ยวกับการเลือกตั้ง.....	72
37. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการแหล่งข่าวที่ได้รับเกี่ยวกับ การเลือกตั้ง.....	73
38. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการความรู้เกี่ยวกับจำนวน ผู้สมัครและจำนวนพระราชการเมืองที่ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทน.....	74
39. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการความรู้เกี่ยวกับจำนวนสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดพิษณุโลก.....	75
40. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเพียงพอในข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับนโยบายของพระราชการเมืองและตัวผู้สมัคร รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร.....	
41. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการสื่อที่รู้จักมากที่สุดเกี่ยวกับ พระราชการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัด พิษณุโลก.....	76

สารชี้อุตราร่าง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
42. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเข้าແນกความผู้ที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการไปใช้สิทธิลงคะแนน.....	77
43. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเข้าແນกความเห็นผลที่ตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	78
44. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเข้าແນกความเห็นผลที่ตัดสินใจไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	79
45. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเข้าແນกความการตัดสินใจไปเลือกตั้งกรณีที่ได้รับสื่อประชาสัมพันธ์ที่เป็นสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆจากหน่วยราชการหรือจากผู้ gammakar รับเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ.....	80

มหาวิทยาลัยราชภัฏรักษ์พนุ, @@@@ ปี ๒๕๖๔

PibulSongkram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในสภาพการณ์ที่คนจำนวนหนึ่งเข้ามายุ่ร่วมกันเป็นสังคมในระดับชุมชนขนาดต่างๆ กัน ทำเป็นต้องมีการจัดระบบสังคมขึ้นเพื่อให้กันที่มีความคิดเห็น ความต้องการและผลประโยชน์แตกต่าง กันนั้นสามารถถือยุ่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ระบบการเมืองซึ่งเกิดขึ้นเพื่อเป็นกลไกและกระบวนการในการตัดสินใจให้ความขัดแย้งในชุมชน ทั้งขึ้งเป็นระบบของการควบคุมกำเหน็จกฎหมายที่กำหนดของ สังคม ลงโทษผู้ฝ่าฝืนหรือดำเนินการซึ่งมีผลผลกระทบต่อส่วนรวม ด้วยเหตุนี้การเมืองจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการนำสังคมไปสู่เยาวชนมาที่บุกคลต้องการ หากการเมืองเป็นไปด้วยศรัทธาและขั้งผลให้กันส่วน ใหญ่ในสังคมมีความสุข แต่หากการเมืองเป็นกลไกที่ไม่เหมาะสม นอกทางธรรมให้มุ่งให้เกิดความสุข แก่กันส่วนใหญ่ หรือมุ่งกอบโภยผลประโยชน์ให้กันส่วนน้อยที่เป็นสมัครพรรคพวาก แล้วขึ้งเป็นกลไก ที่ขาดประสิทธิภาพ มีการแย่งแย่งแข่งขันกันโดยปราบจากทำงานองค์กรองธรรมและขาดความชอบธรรม ที่มีผลบั่นทอนโอกาสที่จะบรรลุความเป้าหมายที่สังคมต้องการได้

ระบบการเมืองจึงเป็นระบบความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ซึ่งเรียนโดยการสื่อสาร หน้าที่ต่าง ๆ ตั้งแต่การเรียนรู้ทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง การตัดสินใจทางการเมือง และ การนำเสนอขนาบที่ถูกต้องเหมาะสม ไปปฏิบัติในการบริหารครัวเรือนสังคม ดังนั้น การสื่อสารกับการเมือง ต้องเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นควบคู่กันอย่างแยกไม่ออก นั่นคือการเมืองในสังคมจะเป็นอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับความ สามารถของประชาชนในการແກเปลี่ยนชีวิตรัฐบาลระหว่างกันเกี่ยวกับความรัก ความพอใช ความ เศรษฐนับถือ และความเกลียดความกลัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการซักจูงแนะนำ หรือการคัดค้านอันเป็นฐาน การแข่งขันศักดิ์สิทธิ์ทางการเมือง (ปรัชญา เวลาราชช, 2532 : 418 - 419) การจัดระบบการปกครอง สังคมที่เป็นความໄฟทางองค์กรประเทศที่กำลังพัฒนาได้แก่การปกครองตามระบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นรูปแบบของการปกครองที่ประชาชนทั้งหมดมีสิทธิที่จะตัดสินใจด้วยความรับรู้และ หลักการพิจารณาที่มาก ตามความหมายของระบบประชาธิปไตยที่ว่า “คือ ระบบที่ให้อำนาจแก่ บุคคลในอันที่จะวินิจฉัย เรื่องการเมือง โดยที่บุคคลนั้นได้เข้าแข่งขันเพื่อได้รับคะแนนเสียงจาก ประชาชน” (Joseph A. Schumpeter, 1962 : 30) นั่นคือประชาชนสามารถที่จะคัดเลือกหรือเปลี่ยน แปลงผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นรัฐบาลบริหารประเทศโดยการเลือกตั้ง สาธารณะของระบบประชาธิปไตยจึง

เป็นเรื่องของระบบที่ประกอบด้วยการเลือกตั้งอย่างเสรี การแสดงออกอย่างเสรี และการมีพาร์คการเมืองที่เป็นอิสระ

บรรดาประเทศที่มีการปกครองในระบบประชาธิปไตยทั่วโลก จะให้ความสำคัญแก่ประชาชนในเรื่องสิทธิเสรีภาพต่าง ๆ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่สำคัญยิ่งกว่าที่นักคือ ในกระบวนการของการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมทางการเมือง จะมีความสำคัญของการตัดสินใจลงให้มีผลต่อการกำหนด หรือเปลี่ยนแปลงแนวโน้มทางเศรษฐกิจและผู้บริหารประเทศได้ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนยังมีความสำคัญในเรื่องของกระบวนการพัฒนาทางการเมือง ไม่ว่าในประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือกำลังพัฒนาซึ่งต้องขอมรับในหลักการที่ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความจำเป็น อย่างไรก็ตามจะพบว่าลักษณะและระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้ว กับประเทศที่กำลังพัฒนามีความแตกต่างกันอย่างมากในประเทศที่พัฒนาแล้ว ประชาชนจะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงอย่างต่อเนื่องและเป็นปกติอย่างไร ส่วนในประเทศที่กำลังพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีอยู่หลายแบบทั้งที่เป็นการใช้ความรุนแรงและอื่น ๆ ในบางประเทศก็ได้ใช้นโยบายกดหรือขัดขวางไม่ให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองขยายตัวออกไปอย่างรวดเร็ว บางประเทศประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความนิ่งเฉยทางการเมืองทำให้ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีอยู่ก่อนเข้ามา ในบางประเทศได้ใช้นโยบายระดมประชานาให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวทางที่ผู้นำประเทศได้วางไว ซึ่งถือได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบระดม (mobilized participation) มิใช่การมีส่วนร่วมแบบสมัครใจ (voluntary participation) (ดร.สุจิต บุญบุญการ, 2536 : 30) ดังนั้นการปกครองในระบบประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงเป็นของคู่กันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การปกครองในระบบประชาธิปไตยจะพัฒนาไม่ได้ถ้าประชาชนยังมีความนิ่งเฉยทางการเมืองไม่มีความตื่นตัวหรือต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยนั้นจะต้องเป็นการมีส่วนร่วมแบบสมัครใจ (Voluntary or autonomous participation)

สำหรับประเทศไทยนั้นได้มีแนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองตามระบบอุดมประชาธิปไตย มาตั้งแต่ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์กล่าวไว้ว่าเมื่อปี พ.ศ. 2428 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปูลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้มีขุนนางคณะหนึ่ง เป็นนักคิดที่มีหัวก้าวหน้าได้ร่วมกันเขียนบันทึกความเห็นเกี่ยวกับการจัดการปกครองแบบ

ประชาธิปไตยขึ้นเป็นครั้งแรก (สุขุม นวลศฤทธ, 2523 : 62 - 63) ทั้งนี้เพื่อพระราชกรณียกิจของพระองค์ไม่ว่าจะเป็นการเดิมที่ การปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งทรงสนับสนุนในเรื่องการศึกษาของประชาชน ส่วนแต่ได้รับการวิเคราะห์ว่าทรงสนับสนุนการปกครองแบบประชาธิปไตย ทั้งสิ้น แต่แนวความคิดนี้ยังไม่แพร่หลายมากนัก จนกระทั่งต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์ เกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 จึงได้ทรงจัดตั้ง “ศูนย์ศึกษา” ขึ้นเพื่อเป็นเมืองจำลองฐานแบบการปกครองตามระบบประชาธิปไตย เป็นการทดลองโดยให้มีธรรมบัญญัติการ นิพนธ์การเมือง 2 พรรค และให้มีการเลือกตั้งราษฎร์ มีสถาการเมืองแบบประชาธิปไตย มีการออกหนังสือพิมพ์วิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงานและเสนอข่าวสารภายในเมืองจำลองแห่งนั้น (สุเทพ อัคคาม, 2524 : 41 - 43) ซึ่งมีผู้กล่าวกันว่าเหตุผลในการจัดตั้งศูนย์ศึกษานี้ เพื่อเป็นการปลูกฝังหรือฝึกหัดการปกครองระบบธิรัฐแบบเด็กที่ยังไม่ได้ทรงมอบอำนาจให้ประชาชนมีการปกครองแบบประชาธิปไตยเลยทีเดียว ด้านชาวมุสลิมระบุว่า การเปลี่ยนแปลงการปกครองนั้นควรดำเนินในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป เพื่อประชาชนชาวไทยจะได้ปรับตัวให้ทันและทรงเห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมที่จะปกครองตนเอง

ปรากฏการณ์ประชาธิปไตยที่สำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของประเทศไทยคือ ในสมัยรัชกาลที่ 7 ซึ่งในขณะนั้นแนวความคิดประชาธิปไตยได้แพร่หลายเข้ามามากขึ้น ประชาชนมีการศึกษาเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะผู้ที่มีโอกาสได้ไปศึกษาต่อในต่างประเทศ เช่น ในบุรุปะและอังกฤษ บุคคลดังกล่าวเหล่านี้ได้มีความปรารถนาที่จะให้ประเทศไทยมีการปกครองตามระบบประชาธิปไตย และได้รวมตัวกันตั้งเป็น “คณะราษฎร์” อันประกอบด้วยทหารและพลเรือนร่วมกันเป็นลี้ภัยแปลงการปกครองจากราชบุนเดสมูนยาลีซิราชซ์มาเป็นการปกครองประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 และได้อัญเชิญรัชกาลที่ 7 ขึ้นเป็นกษัตริย์ปกครองภายใต้รัฐธรรมนูญ นี้การประกาศใช้รัฐธรรมนูญขึ้นคราว คือ พระราชนูญด้วยการปกครองแผ่นดินสยามขึ้นคราวเมื่อ 21 มิถุนายน 2475 และได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกขึ้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2475 คณะราษฎร์ได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 78 นาย การเลือกตั้งครั้งแรกนี้เป็นการเลือกตั้งทางอ้อม กล่าวคือให้รายชื่อในหมู่บ้าน เลือกผู้แทนหมู่บ้าน เพื่อไปออกเสียงเลือกผู้แทนตำบล และผู้แทนตำบลไปออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ประเสริฐ ไชรพิทักษ์, 2522 : 201)

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้ยึดถืออุดมการณ์ประชาธิปไตยเป็นหลักในการปกครองประเทศ โดยเรื่องมั่นว่าการปกครองระบบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่เหมาะสม

ที่สุด สามารถที่จะแก้ปัญหาของประเทศไทยได้ ที่สำคัญที่สุดก็คือ จะนำประเทศชาติไปสู่ความเชริญได้ เช่นเดียวกับอารยะประเทศทางตะวันตก ประเทศไทยได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นทั่วประเทศ เพื่อเป็นการแสดงออกทางการเมืองตามวิธีทางประชาธิปไตย คั่งเตี้ปี 2476 จนถึงปีชุบันจำนวน 18 ครั้ง ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2539 จะนับสิ่งที่จะเป็นข้อความ
ข้อความนี้คือ การเลือกตั้งตามระบบประชาธิปไตยซึ่งจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็น
ถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการเลือกตั้งผู้ปกครองที่เห็นว่าดีที่สุด เห็นใจคนที่สุด หมายเหตุวัน
ประชาชนก็สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงผู้ปกครองได้ตามกติกาของกระบวนการปกครองระบบทุกแบบ
การเลือกตั้งจะเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการปกครองในระบบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้ง²
เป็นการแสดงออกซึ่งเจตนาเร้มย์ของประชาชนตัวเป็นเรื่องของประเทศไทยในอันที่รวมมหภาความไว้วางใจ
ให้ตัวแทนของพวกราชนำไปใช้อำนาจแทน นอกจากนี้การออกเสียงเลือกตั้งขึ้นสิทธิขั้นบัญชีด้วย 21(1)
แห่งปฏิญญาสาภลว่าด้วย สิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) พ่อจะสรุปว่า
ความสำคัญได้ว่า “เห็นที่นั่นของประชาชนข้อมเป็นมนุษยานแห่งอำนาจของรัฐบาล ผู้ปกครอง เห็น
ที่นั่นดังกล่าวคือต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสูงสุด” (ชูญ ลูกาน, 2524 : 197) การเลือกตั้งนั้นนับ
ว่าเป็นกระบวนการทางการเมืองที่ประชาชนสามารถเข้ามาร่วมร่วมทางการเมืองได้อย่างเสรี และถือ
ว่าอ่านใจอธิปไตยเป็นของประชาชน แต่เนื่องจากประชาชนทุกคนไม่สามารถเข้ามีส่วนร่วมโดยตรง
ได้เชิงต้องมีการเลือกผู้แทนของประชาชนเข้ามาร่วมหนึ่งเพื่อให้ทำหน้าที่แทนในการออกกฎหมายและ
ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการสร้างรัฐบาลโดยความเป็นธรรม
และสันติวิธี (ศรนรังก์ ปีชะกาญจน์, 2519 : 21) แต่ปัญหาที่สำคัญคือคนไทยยังไม่เข้าใจวิธีการของ
ประชาธิปไตยหรือยังเข้าใจสัมสโนอยู่โดยแยกขาดปัญหาต่าง ๆ กำลังเพิ่มมากขึ้นในสังคมปัจจุบันอัน
เนื่องมาจากการพัฒนาประเทศไทยในหลาย ๆ ด้าน ทำให้มีผลกระทบต่อสภาพทางการเมืองอย่างมาก จาก
การวิจัยของคณะอาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (คณะรัฐศาสตร์ 2515 : 78 - 82) พบว่าประชาชน
ไทยทุกภาคมีจำนวนถึง 49.88 % ไม่ทราบว่าประชาธิปไตยคืออะไร และจากจำนวนคนไทยทุกภาค
56.71 % ไม่ทราบว่ารัฐธรรมนูญ คืออะไร จึงเห็นว่าเป็นความจำเป็นที่คนไทยควรจะได้เรียนรู้หน้าที่
ทางการเมืองในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยให้มากขึ้นจนกระทั่งมีความเข้าใจในความ
สำคัญของสิทธิเลือกตั้งและมีความพร้อมที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยความสำนึกในหน้าที่ของพลเมือง
มากกว่าภูมิประเทศศูนด้วยอ่านใจอย่างอื่น

โดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกตั้งสมาชิกผู้บริหารท้องถิ่นก็ตาม จุดมุ่งหมายที่สำคัญก็เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เลือกผู้บริหารตามความสมัครใจซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการปกครองแบบประชาธิปไตย แต่ในการเลือกตั้งทุกรั้งมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับการที่ประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งไปใช้สิทธิกันค่อนข้างน้อยและมีข้อกราดเรื่องการซื้อเสียงอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการทางเศรษฐกิจที่ทำให้ต้องนึกถึงผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม และประชาชนที่ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งก็ไม่ได้คิดหรือมีภัยพิบัติในการตัดสินใจว่าจะเลือกใคร บางคนอาจจะไปเลือกตั้งพระชนม์ผู้สมควรรับเลือกตั้งเป็นการส่วนตัว หรือไม่ก็ถูกรุมเร้าจากญาติมิตรของผู้สมควรรับเลือกตั้ง (กรรมล ทองธรรมชาติ, 2514 : 7) การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมประชาธิปไตยของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในลักษณะที่กล่าวมานี้บ่อนบันให้เห็นถึงการขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดเจตคติหรือศรัทธาการเห็นถูกต้องของคนทั่วไปอย่างถูกต้องของประชาชน เท่าที่เห็นได้ การปกครองแบบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ต้องอาศัยความมุ่งมั่น ซึ่งถ้าประชาชนโดยส่วนรวมของประเทศมีความเข้าใจในการปกครองด้วยระบบอันนี้อย่างถูกต้องก็ย่อมมีส่วนสนับสนุนเกื้อหนุนให้การปกครองของประเทศดำเนินไปตามวิถีทางที่เหมาะสมและถูกต้อง ทำให้การเมืองมีเสถียรภาพ มีความมั่นคง มีความดีงามที่ต่อแรงกดดันจากภายนอกทั้งมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สามารถปฏิบัติภารกิจได้สมบูรณ์ มีการทำงานที่สอดคล้องประสานกันเป็นอย่างดีอันจะทำให้การเมืองมีการพัฒนาและมีความก้าวหน้าต่อไป

ปัญหาของระบบการเมืองไทยเท่าที่ผ่านมาถือ ประชาชนมีโอกาสแสดงบทบาทและเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยมากซึ่งทำให้ระบบการเมืองไม่มั่นคงและมีเสถียรภาพเท่าที่ควร เพราะขาดการสนับสนุนจากประชาชนซึ่งเป็นพลังที่สำคัญมากของระบบ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากในสังคมไทยขาดความจริงจังในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ อันมีผลต่อการพัฒนาทางการเมืองซึ่งได้แก่

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีเสถียรภาพสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง ไม่มีการล้มล้างสถาบันที่สำคัญต่อการเมือง ไม่มั่นคงและมีเสถียรภาพเท่าที่ควร ให้รับมอบหมาย เช่น เป็นรัฐบาลที่สามารถคลี่คลายปัญหาปากท้องของประชาชนได้ มีสถาบันนิติบัญญัติที่ออกกฎหมายที่เป็นธรรมก่อให้เกิดสันติสุขแก่สังคม ได้ไม่มีการทะเลาะกันเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวและมีสถาบันคุกคามที่สามารถทำหน้าที่ขับขันตัดสินความ ได้อย่างยุติธรรม

2. การมีกระบวนการทางการเมืองที่เป็นระบบต่อเนื่องและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อม เช่น มีการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่องมีกระบวนการการคัดสรรบุคคลที่เหมาะสมเข้ามาทำหน้าที่ทางการเมืองเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยส่วนรวม

3. การมีส่วนร่วมในการเมืองซึ่งมีทัศนคติที่สร้างสรรค์สนับสนุนระบบการเมือง ที่อุปถัมภ์ด้วยความตั้งใจมั่นในกฎหมายที่มีอยู่ มีวิจารณญาณที่เหมาะสมในการตัดสินใจกับบุคคลที่มีความสามารถเข้าทำงานที่ในระบบการเมืองรวมทั้งเป็นผู้ใช้เหตุผลในการเปลี่ยนแปลงระบบหรือกระบวนการทางการเมืองให้เป็นไปโดยเกิดประโยชน์สูงสุดและมีผลเสียน้อยที่สุด

4. การมีแหล่งที่มาของเงินทุนจากการเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชนในสังคม ซึ่งแหล่งที่มาเหล่านี้อาจจะเป็นกลุ่มนักศึกษาที่กลุ่มปฐมนิเทศ กลุ่มทุติยภูมิ และกลุ่มอ้างอิง หรืออาจจะเป็นสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัว เช่น สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อมวลชนอื่นๆ ที่เผยแพร่ข่าวสารด้านการเมืองรวมทั้งประสบการณ์ส่วนบุคคลที่มีบทบาทและอิทธิพลอย่างขึ้นต่อทัศนคติ การเรียนรู้และการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชนด้วย

นักรัฐศาสตร์ได้ให้ข้อสังเกตว่าการเลือกตั้งในปัจจุบันนี้มีปัจจัยเดียวขึ้นกันอย่างชัดเจน คือการแข่งขันทางการเมืองสูงกว่าที่ต้องใช้เทคนิค และกลไกทางการเมืองที่ต้องใช้ทักษะทางการเมืองที่สูง แต่การเลือกตั้งที่มีความสำคัญอย่างมากคือการเลือกตั้งในเมืองไทยนั้น จะให้ความสนใจด้านหลักกฎหมายและพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนโดยเน้นหลักของการที่จะให้ประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์โดยธรรมและเสนอมาตรการในรูปแบบต่างๆ ที่เห็นว่าจะสร้างความบริสุทธิ์โดยธรรม และเหมาะสมสูงสุดของ การเป็นตัวแทนในการบริหารบ้านเมือง เพราะการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญต่อระบบการเมืองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ได้รับเลือกตั้งในการเป็นรัฐบาล ประชาชนได้เรียนรู้กระบวนการทางการเมืองทั้งในระดับห้องถีมและระดับชาติ

ในช่วงนี้การเมืองระบบประชาธิปไตยของไทยเริ่มมีความซับซ้อนขึ้น เพราะมีการเลือกตั้งที่ต่อเนื่อง กัน ไทยทั้งประเทศทุกภาคทุกช่องทางมุ่งเน้นแผ่นดินใหญ่ ได้รับทราบนโยบายของพรรคร่วมเมืองต่างๆ ที่พยายามเสียงแย่งชิงกัน การเลือกตั้งของไทยกำลังพัฒนาไปสู่แนวทางที่ดีขึ้น เริ่มตั้งแต่มีคนดีที่มีความรู้ความสามารถพร้อมิกันเสียงสะ荡มาสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่บริหารประเทศมากขึ้น พรรคร่วมเมืองก็ได้ทำการนำเสนอปัญหาของประเทศ และวิธีการแก้ไขที่เข้มแข็งเป็นมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็มีการรายงานที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่าประเทศของเรากำลังมีปัญหาอะไรและผู้สมัครแต่ละคนแต่ละพรรคร่วมมือกันเพื่อให้ประเทศเป็นปัญหาสำคัญ เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินใจเลือกคนหรือพรรคร่วมที่เห็นว่าจะแก้ปัญหาของชาติได้ดี นำไปเป็นปากเสียงแทนตนในสภานิติบัญญัติ และเป็นรัฐบาลบริหารประเทศ ซึ่งเป็นการตัดสินใจทางการเมืองอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง

การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนซึ่งถูกบ่นมาใช้ในการรณรงค์ เพื่อการเลือกตั้งกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะพิธีการเมืองให้ความสำคัญอย่างมากต่อการที่จะให้ประชาชนนิยมชมชอบและเลือกผู้สมควรจากพรรครของคนให้มากที่สุดเพื่อผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนในครั้งต่อๆไปอีกเชิง pragmatism ว่ามีการใช้สื่อต่างๆ ทั้งสื่อการพูด สื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อพื้นบ้าน และสื่อสิ่งพิมพ์ในการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งกันมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีวิกฤติการณ์ทางการเมืองในช่วงเดือนพฤษภาคม 2535 นั้นทำให้ประชาชนหันมาสนใจการเมืองการปกครองของประเทศเป็นใหญ่โดยให้ความสำคัญและติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองจากสื่อมวลชนอย่างต่อเนื่องรู้ข่าวล่องเล็กได้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ทุกช่องทาง เพื่อรับรองที่สั่งเสริมให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อควบคุมการเมืองเพื่อประโยชน์จากการเลือกตั้งสามารถส่งผลกระทบต่อความเปลี่ยนแปลงในการดำรงชีวิตประจำวันของผู้คนอย่างเห็นได้ชัด หากได้รับข้อมูลไม่ถูก บริหารเศรษฐกิจไม่ดี ทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยต่ำ มีปัญหาเงินทื้อ การขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และข้าวยาก มากแห้ง ประชาชนเดือดร้อนมีรายได้ไม่เพียงพอจนกระทั่งเกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกมากนัก

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าประเทศไทยจะได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบทบ สมบูรณาญาสิทธิราชานาเป็นการปกครองแบบประชาธิปไตยนานกว่า 60 ปี แล้วแต่ได้ขัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปสำหรับตำแหน่งสมาชิกผู้แทนราษฎรมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2476 จนกระทั่งถึงครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2539 นั้น ข้อมูลเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของราษฎรผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั่วประเทศบังแสงคงให้เห็นว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับการเมืองไม่คิดพอ ซึ่งไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากนัก โดยเฉพาะการใช้สิทธิเลือกผู้แทนราษฎร ซึ่งจะเข้าไปทำหน้าที่ในการบริหารบ้านเมือง ทำให้ระบบการเมืองของประเทศไทยไม่พัฒนาพิเศษคือการเลือกตั้งที่คือการตัดสินใจที่มีคุณภาพของประชาชนในการเลือกผู้แทนทั้งๆ ที่ผู้สมควรรับเลือกตั้ง พรรคราษฎรเมืองและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งหลายต่างก็รณรงค์ประชาสัมพันธ์เชิญชวน และนับสนอว่า สารทั้งการเมืองผ่านสื่อต่างๆ เพื่อขยายผลไปยังผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างแพร่หลาย

บัญชีรายรับ-จ่ายประจำเดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ประจำวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

ก. รายรับ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ประจำวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

รายการ	จำนวนทั้งหมด	จำนวนผู้รับเงิน	จำนวนผู้ต้องชำระ	จำนวนผู้ต้องชำระ			จำนวนค่าน้ำ	จำนวนค่าเชื้อเชิญ	จำนวนคนแน่น	เบิกจ่าย
				จำนวนผู้ต้องชำระ	จำนวนผู้ต้องชำระที่ได้รับคืน	จำนวนผู้ต้องชำระที่ยังคงต้องชำระ				
รวมทั้งหมด	63,378	38,564,836	24,070,744	62.42	309,578	1.29	632,562	2.63		
ภาคเหนือ	13,371	7,593,725	4,986,663	65.67	83,422	1.67	178,933	3.59		
๑. ภาคเหนือ	911	483,304	258,149	55.48	2,428	0.91	11,883	4.43		
๒. เชียงใหม่	1,276	771,815	543,274	70.39	15,984	2.94	24,121	4.44		
๓. เชียงใหม่	1,721	1,018,105	723,091	71.02	13,029	1.8	27,102	3.75		
๔. เชียง	436	233,232	141,268	60.57	5,976	4.23	6,224	4.41		
๕. นครราชสาน	1,243	759,925	422,465	55.59	4,623	1.09	15,811	3.74		
๖. น่าน	727	301,553	207,952	68.96	5,002	2.41	6,903	3.32		
๗. พะเยา	729	336,963	242,572	71.99	3,069	1.27	6,681	2.75		
๘. พิจิตร	638	378,789	248,664	65.65	1,900	0.76	7,573	3.05		
๙. พิษณุโลก	908	570,261	330,023	57.87	4,172	1.26	11,289	3.42		
๑๐. เพชรบูรณ์	1,054	677,335	403,465	59.57	5,282	1.31	14,369	3.56		
๑๑. เชียง	643	332,641	246,004	73.95	4,802	1.95	6,211	2.52		
๑๒. เมืองหนองคาย	397	119,229	80,461	67.48	2,395	2.93	4,371	5.43		
๑๓. ลำปาง	955	576,398	426,767	74.48	8,518	2	35,629	3.66		
๑๔. ลพบุรี	553	296,530	227,133	74.04	2,791	1.23	6,718	3		
๑๕. ศรีสะเกษ	629	418,005	269,301	76.6	1,887	0.7	8,935	3.32		
๑๖. อุบลราชธานี	529	319,638	206,074	64.47	1,600	0.78	5,113	2.48		

ที่มา : สำนักวิชาชีวศึกษา

ภาคเหนือตอนล่างประกอบด้วยแขวงอุตรดิตถ์ สุโขทัย พิษณุโลก กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ ตาก นครสวรรค์ และอุทัยธานี รวม 9 จังหวัด เมื่อที่ 83,881.837 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตด้านทิศตะวันออกติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านทิศตะวันตกติดต่อกับสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพโซเวียต เป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่มีทั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ มากมาก และยังมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม ประเพณี วัฒนธรรมตลอดจนศิลปกรรมที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

ศูนย์กลางความเริ่มของภาคอุปถัมภ์ที่จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งจัดว่าเป็นจังหวัดสำคัญที่รุ่งเรือง มีนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นเมืองหลักของภาคเหนือตอนล่างมาตรฐานด้วยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินับที่ 7 (แผนพัฒนาจังหวัด : สำนักงานจังหวัดพิษณุโลก, 2536) โดยการร่วมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและจัดที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เหมาะสม เพื่อรับการขยายตัว ทั้งภาคอุตสาหกรรมและการบริการ นอกจากนี้ในแผนการลงทุนของจังหวัดยังได้ระบุศักยภาพและโอกาสของการลงทุนไว้สรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. เป็นศูนย์กลางของภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ คือ พิษณุโลก สุโขทัย นครสวรรค์ กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ พิจิตร และอุทัยธานี มีแนวโน้มที่จะได้รับการส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางทางด้านการเงินโดยจะเป็นศูนย์ที่ตั้งของธนาคารแห่งประเทศไทย

2. เป็นศูนย์กลางทางด้านการคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ทั้งยังเป็นศูนย์เชื่อมต่อระหว่างภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแนวโน้มที่จะได้รับการส่งเสริมให้เป็นเมืองศูนย์กลางการผลิต อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

3. เป็นศูนย์กลางทางด้านการศึกษา มีการจัดระบบการศึกษาด้วยต่อเนื่องระดับสูงกว่าปริญญาตรี และมีสถาบันศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการถึง 529 แห่ง ทบวงมหาวิทยาลัย 1 แห่ง โรงเรียนอุดมศึกษา 5 แห่ง สามารถผลิตแรงงานได้ด้วยสาขาวิชาชีพตามความต้องการของท้องถิ่น

4. เป็นที่ตั้งของส่วนราชการระดับภาคและระดับเขตซึ่งทำให้มีความสะดวกในการติดต่อประสานงาน การขอความร่วมมือสนับสนุน หรือขอรับการส่งเสริมจากภาครัฐบาล

5. เป็นแหล่งวัฒนธรรมด้านการเกษตรที่สำคัญ เพราะมีพื้นที่ทำการเกษตรที่ให้ผลผลิตได้ตลอดปี มีผลผลิตสูง และยังเป็นศูนย์กลางการซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรทั้งจากภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง

6. ระบบบริการขั้นพื้นฐานได้แก่ ไฟฟ้า น้ำประปา ฯลฯ มีประสิทธิภาพและมีการบริหารด้วยอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้สามารถบริการได้อย่างทันท่วงที และอื่นๆ ตามที่ต้องการของผู้ใช้งาน

จากข้อได้เปรียบทางสกัดภูมิศาสตร์และศักยภาพของจังหวัดพิษณุโลกทำให้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และความเริ่มต้นใหม่ในด้านต่างๆ ทั้งการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง พิษณุโลกกล้ายเป็นเมืองใหญ่ที่มีประชากรเพิ่มขึ้น ประชากรมีทั้งเป็นคนพื้นเมืองเดิม อพยพมาจากการค้าขาย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คนต่างด้าว ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และมีชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ตามภูเขาในเขตติดต่อ กับจังหวัดเพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ และประเทศไทย จังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางการค้าขาย คือ ชาวเขาเผ่ามัง ชา แล้วซื้อขาย

แสดงจำนวนหันที่ การแบ่งเขตการปกครองและจำนวนประชากรของจังหวัดพิษณุโลก

จังหวัด	พื้นที่ (กม. ²) ³	เขตการปกครอง				ประชากร (กม.)
		อัตรา	ตัวอักษร	ตัวเลข	หมู่บ้าน	
สุไหทัย	6,596.092	9	-	23	689	595,946
พิษณุโลก	10,896.050	9	-	91	867	807,974
กำแพงเพชร	8,607.500	7	1	72	740	672,902
อุตรดิตถ์	7,838.592	9	-	65	516	466,219
คาด	16,406.250	8	-	58	465	357,474
เพชรบูรณ์	12,678.416	11	-	110	1,123	953,659
พิจิตร	4,531.014	8	-	83	675	554,742
นครพนม	6,597.677	12	1	123	1,213	1,079,522
อุทัยธานี	6,703.246	7	1	68	545	308,567

ที่มา : กองปกครองท้องที่ กรมการปกครอง, 2535

ในด้านความดีด้วยการเมืองของประชากรในภาคเหนือตอนล่างนี้จะมีกุ่มผู้สอนไว้ การเมืองส่วนใหญ่อยู่ในเขตชุมชนใหญ่ ๆ ท่านนี้ ความสนใจต่อการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง สังเกตได้จากสถิติผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรของจังหวัดต่าง ๆ ใน การเลือกตั้งที่ผ่านมาและนิยมเลือกตัวบุคคลมากกว่าพรรคราช

แสดงผลการใช้สิทธิเลือกตั้งตามชีกชานาผู้แทนราษฎรใน 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง

จังหวัด	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มาใช้สิทธิ		ผู้มาใช้สิทธิใหม่ คงกะ蔓น		มัตรเดีย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พิษณุโลก	481,989	275,429	57.14	5,618	2.03	7,539	2.80
พิจิตร	352,494	204,820	58.11	1,581	0.77	7,285	3.56
ศรีสะเกษ	356,994	267,060	63.60	2,284	1.00	8,277	3.68
อุตรดิตถ์	283,440	108,401	63.64	5,184	2.87	4,393	2.47
เชียงใหม่	539,071	313,068	58.07	5,145	1.64	7,900	1.64
นครสวรรค์	659,298	362,245	59.94	6,862	1.89	12,744	3.58
ตาก	203,625	129,062	61.90	3,009	2.33	5,145	3.99
กำแพงเพชร	402,909	232,907	57.08	3,402	1.46	9,760	4.19
อุทัยธานี	184,492	114,641	62.14	906	0.79	2,764	2.43

การเลือกตั้งเป็นเครื่องเรืองรื่นที่ระดับความก้าวหน้าทางการเมือง ได้ว่ามีลักษณะความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นเพียงใด โดยเฉพาะการเลือกตั้งทั่วไปที่ประชาชนมีสิทธิในการออกเสียงกัน อย่างทั่วถึงนั้นเป็นวิธีการของการปกครองที่เป็นประชาธิปไตยที่สุด แต่ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจทำให้ประชาชนนักกิจ ไม่ว่าเรื่องการเมือง การบริหาร เป็นเรื่องของชนชั้นปักครองซึ่งมุ่งในการขอมรับผู้ปกครองและบังคับต้องด้วยกฎหมายมากกว่าจะมุ่งคิดว่าตนเองเป็นผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเบบและดำเนินการปกครอง

การใช้สื่อต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้น สื่อสิ่งพิมพ์น่าจะเป็นสื่อสำคัญที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนำเสนอข่าวสารทางการเมือง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนได้เป็นอย่างดี เพราะไม่มีข้อจำกัดในการถ่ายทอดข่าวสารเหมือนสื่ออื่น ๆ สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นวิหากษ์วิจารณ์ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และสถานการณ์บ้านเมือง เพื่อประกอบการตัดสินใจของประชาชนได้รอบด้านและอย่างละเอียดลึกซึ้ง ทั้งขั้นมีราคาดูถูก หาง่าย มีความคงทนยาวนาน และมีความน่าเชื่อถือ การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ก็มีรูปแบบของความหลากหลายน่าสนใจ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือเล่ม และสื่อพิมพ์เฉพาะกิจ พวกแผ่นพับ แผ่นปลิว ไปสัมมอร์ บัตรແນอร์ ฯลฯ ซึ่งทั้งรูปแบบและวิธีการนำเสนอเนื้อหามักจะได้รับความสนใจมากกว่าดังที่มีรายงานผลการสำรวจของสำรวจน้ำดินประชาสัมพันธ์นี้ข้อสรุปตอนหนึ่งระบุว่าสื่อที่เสนอข่าวการเมือง ชี้ว่าประชาชนนิยมอ่านมากคือหนังสือพิมพ์ (ความสนใจจ่าภารตานำการเมืองของชาวกรุงเทพฯ : 2530) ด้วยเหตุนี้จึงมีการทุ่มเทงบประมาณค่าใช้จ่ายสูงมากในการผลิตสื่อพิมพ์ต่าง ๆ จึงเพื่อใช้เป็นสื่อเชื่อมโยงทั่วสาระระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมืองและหน่วยงานที่รับผิดชอบการเลือกตั้งของฝ่ายปกครองกับประชาชนในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และความสำคัญของขั้นตอนการตัดสินใจเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และหลักของการเลือกตั้งด้วย

จากการที่เชื่อว่าการเสนอข่าวสารการเลือกตั้งผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์หากดูรูปแบบมีผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสามารถส่งเสริมความตื่นตัวของประชาชนในการเลือกตั้งแต่ละครั้งค่อนข้างมาก ทำให้ผู้ใช้มีความสนใจอย่างมากที่จะมาทำการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในการสื่อสารทางการเมืองจะมีบทบาทและอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทัศนคติ และการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชนในสังคมทั้งหมด ไม่เพียงได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทและอิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์ต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในการรณรงค์เพื่อการเลือกตั้งทั้งของรัฐบาล และพรรคการเมือง

ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับประสีกธิภาพ และประสีกธิผลของสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ในการรณรงค์เพื่อการเลือกตั้งของจังหวัดพิษณุโลกทั้งฝ่ายราชการ และฝ่ายการเมือง โดยจะทำการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการ นักการเมือง และประชาชน ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้ง 9 อําเภอ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้อีกด้วย การพัฒนาห้องถินตามมาตรฐานของสถาบันราชภัฏในการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาห้องถิน

นิตยสารทั้งหมด

สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง แผ่นปลิว ไปสต็อก แผ่นพับ หนังสือพิมพ์ และเอกสารแนวนำเสนอ
สื่อประชาสัมพันธ์ หมายถึง สื่อที่ทำหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

อิทธิพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง หมายถึง สิ่งที่มีผลทำให้ประชาชนตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงบทบาทและอิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีต่อการเรียนรู้ ทัศนคติ และการดำเนิน生涯ทุกทางการเมือง ในระบบประชาธิปไตยของประเทศไทยในจังหวัดพิษณุโลก

2. ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งในจังหวัดพิษณุโลกได้ทราบว่าจะใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลคุ้มค่ากับการลงทุนได้อย่างไร

3. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนผลิตสื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงทบทาทางและอธิบายของสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะที่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ที่มีผลกราบทบท่อการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสามชิก สถาบันรายรู้ของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อที่จะทราบว่าในการยังคงเลือกตั้งของผู้ราชการ หรือการเมือง และผู้สมควรรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสถาบันรายรู้แทนของจังหวัดพิษณุโลกนั้นได้ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สร้างความสนใจ หัวสังคมที่ดี และเพิ่มความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในจังหวัดพิษณุโลกเกี่ยวกับการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมาชิกสถาบันรายรู้เพื่อให้เข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารแทนความลักษณะ การปกครองในระบบประชาธิปไตยซึ่งเป็นร่องของการพัฒนาทางการเมืองของประเทศไทย อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงพอหรือไม่ อย่างไร แต่งานวิจัยนี้อาจที่มีแนววิเคราะห์ ให้มีการศึกษาเพิ่มเติมของผลกระทบต่อไปอีกด้วย

ฉะนั้นในการศึกษาทฤษฎี แนวความคิด และผลงานวิจัยที่สนับสนุนจึงแบ่งออก เป็นเรื่อง ๆ ดังนี้

การสื่อสารกับการพัฒนาประเทศ

สถาบันรายรู้ก็แสดงถึงความแห่งชาติให้ความหมายว่าการพัฒนาประเทศเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ かけพุทธกรรมของมนุษย์ในสังคมนั้น เพื่อให้มีระดับคุณภาพชีวิต ที่สูงขึ้นและในกระบวนการเปลี่ยนแปลงสังคมนั้นจะมีการสื่อสารหรือการเผยแพร่องค์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ทั้งนี้พระราชนครินทร์ทรงถือว่าการสื่อสารที่เป็นสิ่งใหม่หรือความคิดใหม่ไปสู่ประชาชนในสังคมนั้นมีวัตถุประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงความรู้ หัวสังคม และพฤติกรรมของประชาชนในสังคมนั้นเอง

นักวิชาการด้านการสื่อสารอย่าง Schramm ได้ศึกไว้วิธีการสื่อสารเพื่อการพัฒนาว่าเป็นเครื่องขับการสื่อสารที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างไม่คำนึงถึงสาระเนื้อหาสาระ โดยมุ่งที่จะสร้างสรรค์ความคุณลักษณะเฉพาะของสื่อแต่ละชนิดเพื่อก่อให้เกิดบรรณาการที่เอื้อต่อการพัฒนา ในขณะที่ Childer ที่ได้ศึกวิธีการสื่อสารเพื่อการสนับสนุนการพัฒนาไว้ว่า เป็นการสื่อสารที่มีการกำหนดรูปแบบโดยเฉพาะเพื่อใช้ในการสนับสนุนโครงการพัฒนาอย่างหนึ่งซึ่งสามารถเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างการสื่อสารเพื่อการพัฒนา กับการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการพัฒนาได้ดังนี้

ความแตกต่างระหว่างการสื่อสารเพื่อการพัฒนา กับ การสื่อสารเพื่อสนับสนุนการพัฒนา

การสื่อสารเพื่อการพัฒนา	การสื่อสารเพื่อสนับสนุนการพัฒนา
1. เป็นการนำเสนอประยุกต์ใช้ในระดับมหาวิทยาลัย	1. เป็นการนำเสนอประยุกต์ใช้ในระดับชุมชน
2. ทำหน้าที่ในทางอ้อมและมีถักยัน付けอยู่	2. ทำหน้าที่โดยตรงเกี่ยวข้องกับผลกระทบและตรงตามวัตถุประสงค์
3. ไม่มีการจำกัดเวลาที่เน้นอนและเป็นถักยัน付けของภาระที่ไม่หนัก	3. อธิบายขอบเขตของเวลาและเป็นถักยัน付けของภาระที่ไม่หนัก
4. มีความเชื่อถือในเรื่องของผลกระทบที่เกิดจากคุณสมบัติของสื่อ	4. ผู้คนในส่วนที่เป็นสาระและรับมั่นคง
5. ให้ผลประโยชน์สูงสุด	5. ใช้สื่อวัฒนธรรมทุกชนิด
6. มีถักยัน付けของการสื่อสารจากบันถ่องถ่างความล้าค้างข้าน	6. เป็นถักยัน付けของการมีปฏิสัมพันธ์และอาชีวกรรมร่วมมือ
7. ปัจจุบันไม่เป็นที่เชื่อถือ	7. ได้รับความเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานพัฒนาในระดับชาติและระหว่างประเทศ

(วันศุกร์ มาตรี , 2533 : 12)

Schramm ได้ยืนยันถึงความสำคัญของสื่อที่ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวของทรัพยากรมนุษย์ว่าจะต้องมีรูปแบบของข่าวสารที่จะกระตุ้นให้เกิดทักษณคดี แบบแผนของสังคมและบนชั้นธรรมเนียมประเทศ แล้วพัฒนารูปแบบสังคมเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นการเตรียมประชาชนในการพัฒนา นอกจากนี้ยังต้องปรับปรุงในส่วนที่เกี่ยวกับการให้ผลของข่าวสารที่ช่วยในการสร้างบรรษัทกาลของ การพัฒนาด้วย

บทบาทและหน้าที่ของการสื่อสารในการพัฒนา

ในสังคมที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงหรือกำลังอยู่ในช่วงเวลาของการพัฒนา การสื่อสาร โดยเฉพาะในส่วนของสื่อมวลชนนับได้ว่ามีบทบาทในการเตรียมประชาชนให้พร้อมที่จะรับ การเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

ประมวล ๗๘๖๔ (๒๕๒๓ : ๑๔๗ – ๑๔๙) ได้กล่าวถึง หน้าที่ของการสื่อสารในการพัฒนา สังคมว่า การปฏิบัติหน้าที่ของการสื่อสารเพื่อพัฒนาสังคม ในขณะที่ประเทศไทยกำลังพัฒนาไปนั้นมี ลักษณะดังนี้

1. หน้าที่ในการให้ข่าวสาร (Information Function) ก่อนที่ประเทศไทยพัฒนาไปได้นั้น ประชาชนต้องมีความต้องการศึกษา (Aspiration) ที่จะพัฒนาตัวเองและสังคม โดยส่วนรวม คันนั้นหน้าที่ของการสื่อสารจึงเป็นการให้ข่าวสารแก่ประชาชนในลักษณะที่สร้างบรรยายกาศแห่ง การพัฒนาด้วยการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาแก่ประชาชนให้มาก ๆ สาระของข่าวสารที่เน้นจะ ให้แก่ วิธีชีวิตของสังคมที่พัฒนา โดยการพัฒนาด้วย ระบบการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และ วัฒนธรรมของประเทศไทยและประเทศไทยที่พัฒนา เป้าหมาย และปัญหาของ การพัฒนา การเสนอ ข่าวสารในลักษณะนี้เป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจต่อการพัฒนา ให้รู้ได้เห็นสิ่งต่าง ๆ เพื่อนำ ทำให้หูกากร้าวซึ้งและสามารถเบริกบานด้วยกับสังคมอันหลากหลายในสังคมอื่นได้

2. หน้าที่ในการอ้างถูกร้องใจ (Persuasive Function) หน้าที่ของการสื่อสารในประเทศไทย ที่กำลังพัฒนาที่คือ การอ้างถูกร้องใจให้ประชาชนเปลี่ยนวิธีชีวิตของตนและเข้าร่วมในการพัฒนา จริงจริง (Active Participation) ด้วยการแสดงความคิดเห็น สนับสนุน โครงการพัฒนาของ รัฐบาล และชี้แนะการตัดสินใจของประชาชน ตลอดจนชี้แนะให้เห็นถึงประโยชน์ที่ประชาชน แห่งสังคมโดยส่วนรวมจะได้รับจากการพัฒนา

3. หน้าที่ในการให้ความรู้ (Educational Function) ในการพัฒนาประเทศไทยนั้น เมื่อประชาชนได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับความจำเป็นของการพัฒนาจากภัยความรู้สึก ลงทะเบียนศึกษา แต่ตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีชีวิตของตนแล้ว สิ่งที่ตามมาคือ ทำอย่างไร ประชาชนจึงจะมีความสามารถในการที่จะปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ นั่นก็คือ ทำอย่างไรประชาชนจึงจะมีความรู้ความเข้าใจอิ่งทบทานน้ำที่ และความรับผิดชอบของคนใน สังคมใหม่ ทำอย่างไรประชาชนจึงจะมีความสามารถในการที่จะใช้ชีวิตระหว่างใหม่ ๆ ในการผลิตผลผลิต ทางการเกษตรหรือในการประกอบอาชีพของคน

บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์

เดล (Dale, 1941 : 19 – 28) มีความเห็นว่าหนังสือพิมพ์ควรจะปฏิบัติดังนี้

1. หนังสือพิมพ์จะต้องรายงานข่าวอย่างถูกต้องตามความเป็นจริงและเป็นข่าวที่นำเสนอให้มีความสมบูรณ์ในเนื้อหา ให้ข่าวตรงกับเนื้อหา และไม่สั้นจนไม่รู้เรื่อง
2. หนังสือพิมพ์ต้องทำหน้าที่แปลงความหมายของข่าว เช่น การลงข่าวว่าสารวัตรอมริกาได้ก่อการลุยดินในประเทศฟิลิปปินส์ แต่ใน พ.ศ. 2476 หนังสือพิมพ์ต้องให้ความหมายว่า มาตรฐานทองคำให้ผู้อ่านได้ทราบด้วย
3. ในการเสนอความคิดเห็นหนังสือพิมพ์ ต้องเสนอความคิดเห็นที่เรื่อดีใจ มีเหตุผลมีหลักฐาน และมีความเป็นกลาง
4. หนังสือพิมพ์ต้องช่วยให้ชนชั้นค่าเนินธุรกิจไปได้โดยสะดวก เช่น การโฆษณาต่าง ๆ และหนังสือพิมพ์ที่ดีควรจะพิจารณาว่าบทโฆษณาใดควรให้ไว้และบทโฆษณาใดไม่ควรให้ไว้ หนังสือพิมพ์ไม่ควรเห็นแก่ประโยชน์ทางการค้าและด้านอื่น ๆ ของผู้อ่าน เช่น กองทัพน้ำป่าฯ ฯ ฯ เป็นต้น
5. หนังสือพิมพ์ช่วยในการทำงาน สนับสนุนการครอบครัวและค้านอ่อน ๆ ของผู้อ่าน เช่น ห้องน้ำป่าฯ ฯ ฯ เป็นต้น
6. หนังสือพิมพ์เสนอสาระบันเทิงเพื่อให้ผู้อ่านได้พักผ่อนอารมณ์ เช่น การศุนต่าง ๆ เรื่องชวนหัว เป็นต้น

อาโรนอล์ (Arnold, 1956 : 1) เสนอว่า หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่แท้จริง คือ การแจกว่าให้แก่ผู้ที่ต้องการจะทราบ แล้วสิ่งที่หนังสือพิมพ์ควรปฏิบัติ ได้แก่

1. ให้ข่าว
2. แปลงความหมายของข่าว
3. ชักชวนผู้อ่าน
4. บริการบันเทิง

เบอร์เรลสัน (Berelson, 1960 : 36 – 34) กล่าวว่า ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ โดยทั่วไปต้องการอ่านหนังสือพิมพ์เพื่อประโยชน์ค้างค้อไปนี้ คือ

1. เพื่อให้เป็นแหล่งข่าวและอธิบายข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันเพื่อเป็นเครื่องนำทางในชีวิตประจำวัน เช่น รายการโทรทัศน์ โฆษณาสินค้า เป็นต้น

2. เพื่อพัฒนาห้องเรียนให้สามารถอ่านบทความเข้าข้น การศึกษา หรือเรื่องนำเสนอ
3. เพื่อให้เป็นแหล่งความคิดหรือประสบการณ์ ให้อาชญากรรมความคิดของหนังสือพิมพ์ประกอบกับแนวคิดของคนมองในการออกแบบ หรืออภิปรายประเด็นต่าง ๆ กับบุคคลอื่น
4. เพื่อมีความลับพันธ์กับสังคม ผู้อ่านจะได้ทราบแนวทางจริยธรรมศีลธรรมของสังคมซึ่งจะช่วยให้บุคคลดีต่าง ๆ ในสังคมได้ติดต่อในทางอ้อมได้ด้วย

รัชเชอร์ (Rucher อ้างถึงใน รัศมี อิทธิวรรณพงษ์, 2531 : 33) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์มีบทบาทคือสังคม คือ

1. ทำหน้าที่เผยแพร่การพัฒนาเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน
2. ให้สาระสำคัญของข่าวสาร โดยอาจมีภาพประกอบความเข้าใจได้
3. สร้างประชานมิตให้การกระตุ้นให้ประชาชนแต่ละความคิดเห็นลงในหนังสือพิมพ์
4. เผยแพร่ชุมชนของคนต่อโลกภายนอกและชี้ให้เห็นข้อมูลของและข้อควรแก้ไขของชุมชน
5. ป้องกันและหมนีช่วยเหลือการกระทำการที่มิชอบกิจกรรมประชาธิรัฐ
6. ให้การศึกษาแก่ผู้อ่านด้วยการให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ

พีเตอร์สัน (Peterson อ้างถึงใน รัศมี อิทธิวรรณพงษ์, 2531 : 34) กล่าวถึงความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ตามทฤษฎีสร้างภาพนิยมว่าหนังสือพิมพ์มีภาระ 6 ประการ คือ

1. สนับสนุนระบบการเมืองด้วยการเสนอข่าวสาร การอภิปราย และได้แท้จริงที่เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของส่วนรวม
2. เพิ่มพูนศักดิ์ปัญญาของสาธารณะชนเพื่อให้มีความสามารรถบุกคลของคนมอง
3. ปกป้องสิทธิต่าง ๆ ของปัจเจกชนด้วยการทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมรัฐบาล
4. สนับสนุนระบบเศรษฐกิจ สำหรับข้อนี้หน้าที่สำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์ ก็คือ การจัดให้ผู้ซื้อและผู้ขายติดตามกันและบูรณาการต่าง ๆ ให้มาพบกันด้วยการใช้สื่อในการโฆษณา
5. ให้ความบันเทิง

6. รักษารูปแบบในการการเงินของคนมอง ให้มั่นคงพอที่จะ ได้เป็นสื่อจาก
ความคิดเห็นต่าง ๆ ของบรรดาคนกลุ่มผลประโยชน์ในกลุ่มนี้หากกลุ่มนี้ ไม่พอใจ

บทบาทหน้าที่สื่อพิมพ์ในการพัฒนาประเทศ

希奇科克 (Hitchcock ช่างอึ้งใน พนิชา ภูลศิริ, 2528 : 39 – 41) ได้สรุป
บทบาทที่หนังสือพิมพ์มีต่อการพัฒนาประเทศ ดังนี้คือ

1. แหล่งมาตั้งแห่งข่าวสารทั่วไป (Source of General "bill – board" Information)
คือ บทบาทในการแจ้งข่าวสารที่จำเป็น ทำให้ผู้อ่านได้ทราบข่าวเดียวกัน ทำให้ผู้อ่านมีความเป็น
หนึ่งเดียวกัน สำนักข่าวคุณภาพดีเดียวกัน รู้สึกยุติธรรมจากการเมืองและสังคมอย่างเดียวกัน เพื่อให้
สำนักความเป็นชาติร่วมกัน

2. แหล่งมาตั้งข่าวเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศของระดับท้องถิ่น หรือ
ทั่วประเทศ (Source of Information on Local or Country – Wide Progress in National Development)
การแจ้งข่าวเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศทำให้ประชาชนได้ทราบว่ารัฐบาลของคน
กำลังทำงานเพื่อประชาชน เช่น ในการเสนอเรื่องเกี่ยวกับการตัดถนนใหม่ การสร้างสะพาน เป็นต้น

3. แหล่งมาตั้งความรู้ในเรื่องทักษะใหม่ ๆ และวิธีการปฏิบัติที่สนับสนุนการพัฒนา
ประเทศ (Source of New Skills and Practices Supporting National Development) เช่น ทดสอบ
แนะนำสุขภาพ แนะนำอาชีพ เป็นต้น

4. จัดให้มีการอภิปราย และอภิการเมืองเกี่ยวกับการพัฒนา(Providing Analysis and
Discussion of Issues in Development) เช่น ทดสอบนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาในปัจจุบัน การแสดง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการสถานบันอุคณศึกษา การก่อตั้งสหกรณ์ชาวนา การกระตุ้นรัฐบาล
ให้สนับสนุนการรักษาความปลอดภัยในภูมิภาค เป็นต้น

5. เสนอเนื้อหาที่สำคัญต่อการสร้างทัศนคติที่เอื้อต่อการพัฒนา (Carrying
Significant Messages(Exhortations) Likely to Strengthen Development Oriented Attitudes)
เช่น เมื่อพานักเรียนที่เข้าร่วมมือของประชาชน ความเมื่น McGregor ต่อรอง คำขวัญค่าย ๆ เป็นต้น

6. เสนอให้มีการวิพากษ์ วิจารณ์ที่กร้าวสรร และปฏิบัติตนเป็นผู้ดูแล
สาธารณะประโยชน์ (Offering Constructive Criticism and Acting as Watchdog of the Public Interest)
เช่น รูปจ่าขอกองขยะบนถนนหลวง เป็นต้น

7. เป็นช่องทางการสื่อสารกลับระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร (Providing a Means of "Feed Back" between Communicator and Audience) เช่น คอมมิวนิเคเตอร์ที่จัดทำให้ผู้สื่อสารสามารถได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ฟัง หรือการสำรวจความคิดเห็นของผู้ฟัง

8. จัดสรรว่าสารเกี่ยวกับโลกภายนอกเพื่อสร้างประสบการณ์ของผู้อ่าน อันจะทำให้เกิดความคิดกว้างขวาง (Providing Relevant Empathy – Building Information About the World beyond Personal Experience) เช่น ข่าวต่างประเทศ เป็นต้น

9. กระตุ้นทัศนคติที่ชื่นชอบการพัฒนาโดยการกล่าวยกย่องหรือรับรู้การกระทำ หรือพฤติกรรมที่เหมาะสมและเชื่อถือการพัฒนา (Encouraging Pro – Development Attitudes through Association of Recognition and Reward with Effort) เช่น การให้รางวัล การสนับสนุนบุคคลที่มีความประพฤติตรงกับที่ต้องการในการพัฒนา

10. สร้างภาพหน้าใหม่ที่สนับสนุนการพัฒนาประเทศ (Creating New Image and Values that Support National Development) เช่น เนื้อหาที่ทำให้ผู้อ่านตระหนักในอำนาจและหน้าที่ของตน ความเกี่ยวข้องระหว่างคนกับประเทศไทยและภูมิภาค อันจะนำไปสู่ความรับผิดชอบในสังคมและการเมือง

เชิงคณิต สรุปว่า ในประเทศไทยถั่งพัฒนานี้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเป็นแหล่งข่าวสารที่สำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศไทยเป็นลายลักษณ์อักษร ถ้าจานวนประชากรที่รู้หนังสือมีมากขึ้นและจานวนพิมพ์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นแล้ว หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจะเป็นแรงสำคัญในการสร้างทัศนคติที่เชื่อถือการพัฒนาประเทศไทย

บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการพัฒนาสังคม

ครุฑี พิรัญรักษ์ (2530:1) กล่าวว่า ปัจจุบันขอบข่าย บทบาท และหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ได้ขยายตัวมากขึ้นตามลำดับ ตามสภาพแวดล้อมของสังคมและธุรกิจที่เดินโผล่อ้างรวมเรื่องหนังสือพิมพ์ในฐานะสื่อข่าวสารของคนในยุค ซึ่งมีความรับผิดชอบในการให้บริการชุมชนระดับต่างๆ ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ให้ข้อเท็จจริงที่สำคัญ
2. หนังสือพิมพ์ให้การศึกษา
3. หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของประชาชน
4. หนังสือพิมพ์ส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน

สำนักวิทยบริการและสนับสนุนการเรียนการสอน

เชียงใหม่

-21-

5. หนังสือพิมพ์เป็นสถานที่ในการให้บริการประชาชน
6. หนังสือพิมพ์ผลิตข่าวสารและการโฆษณา
7. หนังสือพิมพ์สร้างธุรกิจชุมชน
8. หนังสือพิมพ์พิพากษ์และคุ้มครองประชาชน
9. หนังสือพิมพ์ปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน
10. หนังสือพิมพ์มีบทบาทในการพัฒนาสังคม กล่าวคือ รัฐจะใช้หนังสือพิมพ์ แหล่งถ่ายทอดข่าวสาร สาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และ การพัฒนาสู่สังคม

บารูร สุขพรรณ (2530 : 15 – 22) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์จะ เป็นสื่อมวลชน ประเภทหนึ่งที่มีบทบาทในการพัฒนาสังคมได้ 4 ประการ คือ

1. การพัฒนาการเมือง สื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นสื่อกลางสื่อข่าวสารจากรัฐบาลไปยัง ประชาชน และในทำนองเดียวกันก็รับความคิดเห็นจากประชาชนเสนอขึ้นไปยังรัฐบาล ทำให้ทราบ ความต้องการของประชาชน ได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งประชาชนและรัฐบาลจะได้เกิดความเข้าใจอันดี ระหว่างกัน

2. การพัฒนาการศึกษา สื่อมวลชนมีหน้าที่จะต้องเสริมสร้างพุทธิปัญญา(Intellectual) ให้แก่ สมาชิกของสังคม เช่น รายการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช และ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นต้น

3. การพัฒนาเศรษฐกิจ สื่อมวลชนจะให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตใหม่ ๆ ตลอดจน อย่างอาชีวค่าง ๆ ทำให้ประชาชนสามารถปรับตัวเองให้ก้าวหน้าอย่างเสมอ เช่น กรณีตัวอย่างของ หนังสือพิมพ์ทางเศรษฐกิจ เป็นสื่อขั้นระดับปีกหมายเฉพาะที่ให้ความรู้ทางการตลาดเทคโนโลยีทาง การสื่อสาร วงการก่อสร้าง และตลาดหุ้นทั่วโลก เป็นต้น

4. การพัฒนาด้านสังคม สื่อมวลชนจะช่วยสื่อความหมายให้บุคคลในสังคม ประสบสามัคคีระหว่างคนรุ่นต่อรุ่น ๆ อีกทั้งประชาชนในชนบทกับประชาชนในเมืองให้เข้าใจถึง ปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้ความขัดแย้งและความตึงเครียดในทางจิตใจ และทาง สังคมคลื่นอยู่อีกทั้งสร้างค่านิยมที่เหมาะสมกับปัจจุบันด้วย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในประเทศที่มีการปกครองตามแบบ ประชาธิปไตยนับว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญประการหนึ่งของกระบวนการทางการเมือง ทั้งนี้

๓๐๑, ๑๓๒

๘๔๙๙

๙ ๒

126795

เพราระรูปแบบของมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไม่ว่าจะเป็นการเสนอข้อเรียกร้องหรือ การสนับสนุนถ้วนเป็นการแสดงออกถึงการอ้างอิงของระบบการเมือง ทำให้ระบบการเมืองอยู่ใน สภาวะแห่งดุลยภาพหากปราศจากสิ่งเหล่านี้แล้ว ระบบการเมืองก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ (David Easton, 1965 : 112 – 117) นักรัฐศาสตร์ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ หลากหลายแตกต่างกันไปตามที่ศึกษา แต่สุคเน้นของแต่ละคน ซึ่งพอจะสรุปรวมได้ว่าหมายถึง “การปฏิบัติการ โดยสมัครใจ ฯ ที่ไม่ว่าจะนารถกผลดำเนินการหรือไม่ จะมีการจัดองค์การหรือไม่มี จะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่อง แต่จะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม โดยมี จุดมุ่งหมายที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายสาธารณะ การบริหารนโยบายสาธารณะ และ การเดือกดูผู้นำทางการเมืองในระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น (Myton Weiner , 1971 : 161 – 164) จะเห็นว่าความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นด้องน่องค์ประกอบสำคัญ

3 ประการคือ มีการกระทำ มีความสมัครใจ และมีการเดือก

ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ด้านพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตย (ที่เน้น เฉพาะการกระทำหรือการปฏิบัติการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลซึ่งเป็น ผู้ที่มีความชอบธรรมในการตัดสินใจที่มีคุณค่า เช่นมีอุดมยั่งยั่งคุณค่าในสังคม ไม่ว่าการกระทำนั้นจะ สัมฤทธิ์ผลหรือไม่ก็ตาม) นักวิชาการค้านรัฐศาสตร์ได้แบ่งลักษณะของการเข้ามามีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนธรรมดายออกเป็น 2 ลักษณะ คือ (สิทธิบันทึก ทุทธุน, 2520 : 162)

1. การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยความสำนึกรักของตนเอง หมายถึง ลักษณะที่ ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใด ๆ ด้วยความทึ่งท่องดูของตนของโศกความสมัครใจและมองเห็นว่าตนเองสามารถที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอย่าง แท้จริง

2. การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยชุมชนชั้นกลาง หมายถึง ลักษณะของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่เป็นไปโดยไม่ได้เกิดจากเขตพื้นที่งานของตนของแต่เกิดจากผู้อื่น ปลุกระดมให้ประชาชนเข้าร่วมในการกระทำกิจกรรมทางการเมือง ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น โศกการ บุญช่วย บังคับ ชักจูง ฯลฯ

ขอบเขตของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ขอบเขตของการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีดังนี้ ด้วยความตั้งแต่การรับฟังข่าวสารทางการเมือง การสนทนากาражเมือง การซักถุงผู้อื่นไว้ไปออกเสียงเลือกตั้ง การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การช่วยเหลือให้กับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ตนชอบ การแสดงความคิดเห็น การสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรครัฐบาลเมือง จนกระทั่งจัดตั้งพรรครัฐบาลเมืองเพื่อส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งไปท่าหน้าที่ในการบริหาร โดยตรง (บรรพต วีระสัย, 2517 : 452 – 453) นอกจากนี้ นักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์บางคนได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยว่ามีเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งเท่านั้น โดยแยกออกเป็นการลงคะแนนเสียง การสนับสนุนและช่วยเหลือในการรณรงค์หาเสียง รวมทั้งการไปร่วมชุมนุมทางการเมืองด้วย (Geoffrey R Roberts, 1971 : 145)

จึงมั่ว่าจะมีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองทุกรูปแบบ แต่เป็นทางการในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองที่ซึ่งแตกต่างกันไปอาจจะเนื่องมาจากความจำเป็น สถานการณ์ สิ่งแวดล้อม และมูลเหตุของแต่ละคน อย่างไรก็ได้มีการแบ่งบทบาทของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองไว้อ้างอิงดังนี้ 2 ประการดังนี้

การมีส่วนร่วมโดยตรง คือ ประชาชนเข้ามายืนหน้าบอร์ดในการปักธงของโดยตรง หัวหน้ารัฐบาล การกำหนดนโยบาย ตลอดจนตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตัวเองทั้งหมด

การมีส่วนร่วมโดยทางอ้อม คือ การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยการเลือกตั้งตัวแทนของประชาชน เข้าไปท่าหน้าที่ในการบริหาร การกำหนดนโยบายและตัดสินใจในการดำเนินงานแทน โดยเป็นโควตาให้ประชาชนได้เลือกตั้งอย่างเสรีเพื่อที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ให้กับรัฐบาล สำหรับผู้ที่ไม่ได้เป็นโควตา ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในการดำเนินงาน รวมทั้งการรับฟังข่าวสารทางการเมือง เป็นต้น

รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยนั้น นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ได้พิจารณารูปแบบ หรือประเภทของกิจกรรมไว้แยกต่างกัน แต่รูปแบบที่ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ทางการเมืองแยกต่างกันนั้น ได้แก่ โหวต ใช้สิทธิ์เป็นประจำหรือถ้วนกิจกรรมซึ่งมีประโยชน์ในการศึกษาวิเคราะห์มาก คือ

1 แนวการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของชาวอเมริกันและเวอร์บ (Norman H. Nie and Sidney Verba, 1975 : 9 – 12) ซึ่งได้แบ่งโภคการวิเคราะห์จาก 4 มิติ คือ แบบของอิทธิพล

ขอบเขตของผลลัพธ์ มิติความขัดแย้ง และความต้องการความร่วมมือกัน

11 การลงคะแนนเสียง (Voting) เป็นกิจกรรมของประชาชนที่มีบ่อยมากที่สุดและมีอิทธิพลหนึ่งอีกน้ำหน้าให้ผู้นำเจ้าต้องปรับปรุงนโยบายเพื่อที่จะได้คะแนนเสียงซึ่งส่วนใหญ่เป็นความชื่นชอบของประชาชนที่มีต่อผู้นำ เพราะเหตุที่การเลือกตั้งมีอิทธิพลต่อความชื่นชอบของประชาชนและเป็นแรงกดดันที่ทำให้คะแนนเสียงเป็นสมือนอาวุธที่มีอำนาจควบคุมรัฐบาล

12 กิจกรรมรณรงค์หน้าต่าง (Campaign activity) คือ การเข้ามีส่วนร่วมในการรณรงค์หน้าต่างซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนการเลือกตั้ง ประชาชนสามารถเพิ่มอิทธิพลหนึ่งของการเลือกตั้งได้โดยการทำหน้าต่างให้คะแนนเสียงแก่ผู้สมัครคนใดคนหนึ่งไว้ก่อน และซึ่งสามารถสื่อถึงสาธารณะว่าตนสนับสนุนผู้สมัครคนใดคนหนึ่งไว้ก่อน ไม่ว่าจะด้วยความสามารถทางการเมือง ให้มากกว่า ภาระผู้ที่กระตือรือร้นในการรณรงค์หน้าต่างซึ่งมีความใกล้ชิด หรือติดต่อกับผู้สมัครคนใดคนหนึ่งอย่างชัดแจ้ง

1.3 การติดต่อขั้นต้นของภาคเมือง (Citizen-initiated contacts) เป็นกิจกรรมในช่วงระหว่างการเลือกตั้งแต่ละครั้ง นั่นคือ มีบุคคลที่ติดต่อเพื่อยุหน้ากับรัฐบาล หรือหน่วยงานรัฐบาลในการเลือกกำหนดการกระทำ การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง และเรื่องปัญหาสังคมทั่วๆ ไป บางประกาศ หรือแม้แต่การร้องเรียนเรื่องการทำงานของหน้าที่รัฐบาลระดับท้องถิ่น

14 กิจกรรมที่ร่วมมือกัน (Cooperative activity) เป็นกิจกรรมขององค์กร หรือกลุ่มที่เกี่ยวกับปัญหาการเมืองและสังคม ในกรณีนี้แต่ละคนจะไม่ต้องกระทาการตามลำพัง แต่จะกระทำการร่วมกับคนอื่นเพื่อที่จะมีอิทธิพลหนึ่งของการดำเนินงานของรัฐบาล การร่วมตั้งของกลุ่ม อาจจะเกิดขึ้นมาได้ ใจ เกี่ยวกับเรื่องปัญหาใดของกลุ่มก็ได้ และมีทั้งที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้

2 แบบการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของมิลเบรธ และโกลเดล (Lester W. Milbrath and M.L.Gold, 1977: 12 – 19) ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 รูปแบบ คือ

2.1 การเลือกตั้ง (Voting) เป็นรูปแบบในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองที่แยกจากกิจกรรมเกี่ยวกับการรณรงค์หน้าต่างและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเมือง แต่รวมได้กับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรักชาติซึ่งแสดงออกโดยการเคารพธงชาติ การเสื้อกันยา ภาระเคารพกฎหมาย และสนับสนุนประเทศให้ดีด้านสังคม จากการวิจัยของมิลเบรธและโกลเดล พบว่าการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงความจริงกับตัวที่ต้องการมากกว่าเป็นการกระทำตามความต้องการของคนที่มีต่อระบบการเมือง ซึ่งเห็นว่าการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นชื่อได้มากกว่า

จะทำให้เกิดความแตกต่างที่สำคัญคือผลลัพธางานการเมือง โดยให้เหตุผลเพิ่มเติมว่าบุคคลที่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นเป็นผู้ที่มีความส่านึกในหน้าที่พลเมืองมีความส่านึกในบรรทัดฐานของสังคม และวิธีการดำเนินชีวิตในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน

2.2 การเป็นเจ้าหน้าที่พรรค และเจ้าหน้าที่พรรครักษาเสียง (party and campaign workers) หมายถึง การเข้าร่วมในพรรคการเมืองทั้งในช่วงระหว่างการเลือกตั้ง และในการเดือดดัง ขอบเขตของกิจกรรมได้แก่การมีบทบาทในการรณรงค์หาเสียง การบริจาคมเงินช่วยเหลือพรรครหรือศูนย์สมัครรับเลือกตั้ง ซักชวนประชาชนไปลงคะแนนเพื่อสิทธิในการลงคะแนนเสียง เนื้อร่วมและสนับสนุนพรรครการเมือง พยายามซักชวนประชาชนให้ลงคะแนนเสียงแก่พรรคร หรือศูนย์สมัครที่ตนชอบ รวมทั้งการลงสมัครรับเลือกตั้งและการร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ใน การปั้นปูรากฐานความเป็นอยู่ของชุมชน จากการศึกษาของมิตรภาพและโภเชต พบว่า ผู้ที่เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้มีน้อยมากเนื่องจากเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องอาศัยความตื่นตัวและความสนใจอย่างแท้จริง

2.3 การเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน (community activists) ให้แก่การรวมตัวกันขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาสังคม การทำงานร่วมกับกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับสังคม การเป็นสามาชากรที่มีความกระตือรือร้นขององค์กรที่มีบทบาทเกี่ยวกับกิจการสาธารณสุข อัน และศักดิ์ศรีกับทางราชการในเรื่องปัญหาสังคม นับว่าเป็นผู้ที่มีระดับความผูกพันกับชุมชนค่อนข้างสูง และมีลักษณะค้าหักกับเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรครักษาเสียงในหลากหลายด้าน

2.4 มีการติดต่อกับทางราชการ (contacting officials) หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีรูปแบบเป็นเรื่องเฉพาะ เช่น การติดต่อกับทางราชการในเรื่องภาษี โรงเรียน การทำถนน การตรวจสอบความมั่นคงทางสังคม ฯลฯ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อบุคคลนั้นเอง

2.5 การเป็นผู้ประท้วง (Protestor) คือ การเข้าร่วมเดินบนถนน หรือก่อให้เกิดการชุมนุม เพื่อบังคับให้รัฐบาลใจบางสิ่งบางอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมืองให้ถูกต้อง การประท้วงขยายขึ้น และปัจจุบันต่อสาธารณะชนถ้ารัฐบาลกระทำการใดที่ผิดกฎหมาย การเข้าใจใส่กับการชุมนุมประท้วง และการปฏิเสธการยอมรับกฎหมายที่ไม่ถูกธรรม

2.6 การเป็นผู้สื่อข่าว (communicator) คือ การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ในลักษณะของผู้สื่อข่าวสาร

บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนทางการเมือง

วิลเบอร์ ชาร์รัม (Wilbur Schramm 1957 : 51 – 52) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนโดยทั่วไปไว้เมื่อหน้าที่ต่อไปนี้ คือ

- รายงานข่าวความคื้นไหของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม
- เป็นแหล่งกลางสำหรับเสนอข้อโต้แย้งต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม
และช่วยให้ประชาชนมีมิติร่วมกัน
- ให้ความรู้และถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมไปให้กับคนชาติใหม่
- ให้ความบันทึกแก่ประชาชน
- ให้บริการทางธุรกิจ และการโฆษณา

นอกจากบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนดังกล่าวแล้ว นักวิชาการยังมองว่า
สื่อมวลชนนั้นยังทำหน้าที่ในการเมืองด้วย ดังที่มินักวิชาการบางท่านได้เสนอแนวความคิดไว้
ดังนี้

เฟรดเดอริก ดับเบลย์ dad (Frederick W. Frey ถึงจึงใน ราชวิรารณ
ประจำปี พ.ศ. 2531 : 776) เสนอว่า สื่อมวลชนทำหน้าที่ในการเป็นสื่อกลางเพื่อความเข้าใจระหว่าง
รัฐบาลกับสาธารณะโดยที่สื่อมวลชนนั้นทำหน้าที่เป็นสื่อกลางการติดต่อในระบบการเมืองเชิง
4 ระดับด้วยกัน คือ การสื่อสารภายในชั้นผู้นำ การสื่อสารภายในมวลชน การสื่อสารจากผู้นำไปสั่ง
มวลชน และการสื่อสารระหว่างมวลชนกับชั้นผู้นำ ซึ่งถ้าจะกล่าวไปแล้วก็คือเป็นการมองบทบาท
ของสื่อมวลชนในการเป็นสื่อทำให้เกิดความเข้าร่วมกันระหว่างรัฐบาลกับสาธารณะนั้นเอง

加布里埃尔 อัลมอนด์ (Gabriel A. Almond ถึงจึงใน ราชวิรารณ ประจำปี พ.ศ. 2531 :
776) กล่าวไว้ว่า “ระบบการสื่อสารซึ่งเป็นอิสระในตนเองจะทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบ
การกระทำการของรัฐบาล ตัวแทนดูนี้ จึงสามารถรักษาความเป็นอิสระและเสรีภาพของระบบการเมือง
แบบประชาธิปไตยไว้ได้” นั่นคือ สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานของ
หน่วยงานของรัฐบาลและผลกระทบการเมือง โดยที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้สาธารณะ
ทราบและเสนอทัศนะปฏิบัติวิชาของสาธารณะที่มีต่อรัฐบาลและหน่วยงานราชการให้ทราบด้วย

แม็คคอมบ์ อี แมคคอมบ์ (McLcolm E. McCombs ถึงจึงใน ราชวิรารณ ประจำปี พ.ศ.
2531 : 777) และโดโนแลด 肖 (Donald L. Shaw) ได้ทำการศึกษาไว้และพบว่า “ในบรรดา
ข้อมูลของประเด็นปัญหาต่าง ๆ ในระบบการเมืองนั้น ถึงที่ได้รับการเอาไว้ใส่จากสื่อมวลชนมากจะ
เป็นที่คุ้มครองอย่างเข้มแข็งจากสาธารณะ และเป็นที่รับรู้ว่ามีความสำคัญมากซึ่งขึ้นหลังจากที่เวลาผ่านไป
ชั่วระยะเวลาหนึ่ง ตัวนสิ่งที่ได้รับความเชื่อไว้ในน้อยกว่าที่จะคงอยู่ในสภาพตรงกันข้าม “ถ้าจะยก
ดังกล่าวมีส่วนสำคัญของสื่อมวลชนรู้จักเดือกดูเสนอข้อมูลข่าวสารในประเด็นที่สำคัญและเหมาะสมสื่อมวลชนก็จะ
มีประโยชน์มากในการพัฒนาประเทศ”

รูปแบบการใช้สื่อมวลชนทางการเมือง

เสรี วงศ์มณฑา (2529 : 724 - 726) ได้อธิบายถึงการประดุจคือหากถูกวิเคราะห์สารในกระบวนการทางการเมืองไว้ว่ามีอยู่ 4 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบของทฤษฎีเข็มฉีดยา (Hypodermic Needle Model) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่พัฒนามาจากทฤษฎีของการเรียนรู้ คือ เขื่อว่าถ้ามีสิ่งเร้า (Stimulus) แบบหนึ่งก็จะก่อให้มีผลปฏิกิริยาตอบสนอง (Response) อย่างหนึ่งทฤษฎีนี้วิเคราะห์แบบประดุจคือจะสนใจด้วยการ 3 ด้านคือ

1.1 แหล่งข่าวสารหรือผู้ส่งสาร จะให้ความสนใจว่าผู้ส่งสารเป็นใครมีคุณสมบัติอย่างไร จึงจะทำให้การโฆษณาชวนเชื่อนั้นสัมฤทธิ์ผล

1.2 เมื่อหาข่าวสาร จะให้ความสนใจว่าจะต้องเสนอเนื้อหาอย่างไร จะเรียบเรียงด้วยคำอธิบายอย่างไร ให้ข้อความสั้นๆ กระชับและชัดเจนให้ได้ผลตามที่ต้องการ

1.3 ช่องทางการส่งสาร จะให้ความสนใจว่าจะใช้สื่ออะไรคือบุคคล หรือสื่อมวลชน ที่เป็นสื่อมวลชนควรจะเป็นสื่ออะไร วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาคพิมพ์ ใบปลิว แผ่นพับ หรือใบปิด ควรจะให้ข้อมูลที่กระชากว้าว ใกล้เคียงกับคน และการใช้ความถี่เพื่อจูงใจ

ทฤษฎีนี้มักนิยามไว้ในทางการโฆษณาชวนเชื่อและในการพัฒนา ปัจจุบันยังมีนักการเมืองไม่น้อยนำมาเป็นแนวทางในการหาเสียงและในการกระชาญข่าวสารเกี่ยวกับพรรคร่วมกัน

2. รูปแบบของทฤษฎีสองขั้น (Two – Step Flow Model) ตามรูปแบบของทฤษฎีนี้คือว่าการใช้สื่อมวลชนหรือสื่อบุคคลเพียงอย่างเดียวไม่สามารถที่จะเป็นปัจจัยคงทันต่อ แต่หากคุณรับรู้ข่าวสารในสื่อใดสื่อหนึ่ง ก็จะนำข่าวสารนั้นมาอ่านและนำข่าวสารนั้นมาอ่านต่อ ไม่ใช่แค่การรับรู้ข่าวสารต่างๆ ไปผ่านผู้นำ แต่จะนำข่าวสารนั้นมาอ่านแล้วนำข่าวสารไปเผยแพร่ อีกทอกหนึ่ง ตามรูปแบบนี้จะมีขั้นตอนการที่ต้องการความคิดเห็นทางคุณ แต่ละคน มีใช้ผู้นำในทุกด้าน อีกทั้งมีทั้งฐานค่างกัน การศึกษาข้อมูลที่ได้รับมาก็จะแตกต่างกันตามทักษะ และความรู้สึกของแต่ละคน การใช้รูปแบบนี้ในการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองจึงมีไห้ร่องร่าง

3. รูปแบบทฤษฎีการเลือกรับสาร (Selective Exposure Model) ตามทฤษฎีนี้ คือพิจารณาคุณสมบัติของผู้รับสารว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบโต้ด้วยนิใช้ให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารที่จะส่งให้อย่างเดียว หากทฤษฎีนี้นักการเมืองจะส่งข่าวสารใดออกไป ต้องศึกษาวิเคราะห์ผู้รับสาร คือ ประชาชน เพื่อให้เข้าใจความต้องการแรงจูงใจ บุคลิกภาพ ค่านิยม ทักษะ ประสบการณ์ อิทธิพลอุ่นด่างๆ และสภาพวัฒนธรรมของประชาชนก่อน จึงมาระบุคคลไว้

ของการตีอีก คือ การเลือกผู้ส่งสาร การสร้างสารและการเลือกสื่อในการกระจายข่าวสาร เพราะความทุกภูมิเข็ญว่าถ้าหากข่าวสารใดไม่สอดคล้องกับความรู้ ความคิดเห็น ความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ ของประชาชนแล้ว ข่าวสารนั้นจะไม่ได้รับการสนใจและ ปัจจุบันนักการเมืองเข้มข้นในทุกภูมิทั่วโลก จึงมักจะทำการศึกษาทัศนคติและสาระแฝงติดกันเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนและพิจารณาทางการเมือง

4. รูปแบบของทฤษฎีการผลความสำคัญของปัญหา (Agenda Setting Model) ทฤษฎีนี้จะเน้นที่บนบทบาทของสื่อมวลชนในการเลือกข่าว ว่าจะเสนอข่าวใดมาก่อน หรือ เวลา และเนื้อที่ในการเสนอข่าว การกำหนดความค่านิยมของข่าวว่าจะให้ศูนย์กลาง การประดิษฐ์ทฤษฎีนี้ สื่อมวลชน รัฐบาล นักการเมือง สามารถทำให้ประชาชนมองเรื่องที่ไม่สำคัญให้สำคัญ หรือ เรื่องสำคัญให้ไม่สำคัญได้ ทฤษฎีนี้ได้รับการพิสูจน์มาแล้วว่าจะได้ผลที่สื่อมวลชนและข่าวบ่ออย่างดี ประชาชนจะคิดว่ามีความสำคัญต่อประเทศชาติเสมอ และจะไว้ใจที่สื่อมวลชนไม่ค่อยเสนอ ประชาชนจะไม่สนใจและ

เสรี วงศ์มณฑา (2529 : 721 – 723) กล่าวว่า การนำเสนอการตีอีกสารมวลชนมาใช้ เพื่อประสิทธิผลในหลาย ๆ อย่างดังต่อไปนี้

1. เป็นการสร้างทัศนคติทางการเมือง การแยกใบปลิว การติดป้าย ปะรำ การ การแยกผ่านพ้น ข่าว และบทความเห็นวิธีการจ่ายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สามารถช่วยสร้างถ่านไฟทางการเมือง ค่านิยมทางการเมืองและทัศนคติทางการเมืองให้แก่ประชาชน ได้ การให้ข่าวสารเกี่ยวกับการทำงาน เหตุผลในการออกกฎหมาย การออกนโยบาย การดำเนินด้วยการต่อต้าน ขั้นมาจะทำให้ประชาชนรู้จักรูปแบบเดิม นำไปใช้รูปแบบเดิมและยอมรับรูปแบบใหม่

2. สร้างความสนใจในการเมือง ในสมัยก่อนคนส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจการเมือง นักพูดไม่ค่อยรู้ข่าวคราวของการเมือง ไม่เคยพบเห็นนักการเมืองหรือศูนย์บริหาร แต่ในปัจจุบันนี้ ข่าวคราวของรัฐบาลมีให้อ่านกันเป็นประจำ นักการเมืองจะเป็นข่าวให้เห็นทั่วในหนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ เสียงทุกของเขาก็จะมีให้ได้ยินทางวิทยุกระจายเสียง เรื่องราวของเขาก็จะถูกวิพากษ์วิจารณ์ ทางนิตยสารอยู่เป็นประจำ เพราะฉะนั้นคนในศุภนี้จะสนใจข่าวการเมืองเพิ่มมากขึ้น

3. สร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง การเผยแพร่ประชาธิปไตยโดย สื่อมวลชนหรือโดยสื่อมวลชนก็ได้ ทำให้ประชาชนเข้าใจดีขึ้นว่าประชาธิปไตยคืออะไร การศึกษา

กฎหมาย การออกพระราชบัญญัติค่าง ๆ โดยมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชน ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

4. สร้างบทบาททางการเมือง การที่ประชาชนมีความสนใจ มีความรู้ ได้นำไปสู่การกำหนดบทบาททางการเมือง ประชาชนในปัจจุบันได้รู้จักงบประมาณ ลักษณะหน้าที่ของตนคือชี้แจง การเขียนจดหมายถึงสื่อมวลชนที่เป็นการแสดงบทบาททางการเมือง

5. เมื่อการนำเสนอเรื่องรัฐบาลเข้าไปอยู่ในบ้านของประชาชน ทั้งนี้เพื่อระสื่อมวลชนค่าง ๆ มีการเสนอข่าวเกี่ยวกับรัฐบาล นักการเมืองค่าง ๆ อธิบายผลลัพธ์ ทำให้ประชาชนรู้จักศูนย์บริหารได้ทั่ว ๆ ที่ไม่เคยพบตัวจริงก็ตาม

6. การสื่อสารมวลชนทำให้ความสนใจของประชาชนมีลักษณะเนินนานาชาติ (Cosmopolitan Oriented) เพราะการส่งข่าวผ่านความเห็นทำให้ความสนใจของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป แทนที่จะสนใจเฉพาะเรื่องใกล้ตัวกลับสนใจสิ่งที่อยู่ไกลตัว ทำให้มีความคิดเป็นสากลมากขึ้น ทำให้รัฐบาลต้องคุ้นเคยกับการสนับสนุนความต้องการของประชาชนตามมาตรฐานนานาชาติ ที่ประชาชนมีโอกาสได้พบเห็น

7. การสื่อสารมวลชนถูกนำมาใช้ในการรับรองสถานภาพ ก่อนเป็นนักการเมืองไม่มีใครรู้จัก แต่เมื่อสื่อมวลชนเขียนถึงเขาบ่อย ๆ มีการพูดถึงบ่อย ๆ คนที่ไม่มีความสำคัญก็มีความสำคัญขึ้น สถานภาพเขาก็จะได้รับการยอมรับขึ้น พระยะนี้ในการเสนอตัวการเมืองให้รับใช้ประชาชน นั้น พระคริสต์การเมืองจะสร้างการยอมรับโดยการเสนอขบวนดังกล่าวขึ้นในสื่อมวลชนด้วยความตื่นตื่น ให้คนได้รู้จักคุณสมบัติและผลงานค่าง ๆ ของเข้า แม้คนบางคนจะมีผลงานมากกว่าความสามารถ ถูกกว่าแต่ถ้าไม่ได้รับการเสนอข่าวของสื่อมวลชน ไม่มีการยกถ่วงคนอื่นไม่ยอมรับสถานภาพ

ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับสื่อมวลชน

ระบุวรรณ ประกอบพล (2529 : 764) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมือง กับสื่อมวลชนว่ามีความสัมพันธ์อีก 2 แบบ ดังนี้

I. แบบความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน (Adversary Model) ตามแบบนี้มีการวิเคราะห์กัน การเมืองและสื่อมวลชนค่างกันที่ทำงานในลักษณะที่ต่างกัน นักการเมืองพยายามที่จะหาทางเข้าไปดำเนินค่าแผนทางการบริหาร ในขณะที่สื่อมวลชนจะต้องทำหน้าที่เป็นสมมือนยวามคอยตรวจตราสอดส่องไม่ให้นักการเมืองฉกฉวยประโยชน์หรือใช้อานาจไปในทางที่คิด

2. แบบความสัมพันธ์แบบแลกเปลี่ยน (Exchange Model) มองว่าความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายจะจะเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะแลกเปลี่ยน มีการสนับสนุนส่งเสริมกัน เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม

ครุภี พิรัญรักษ์ (2530 : 21 – 22) กล่าวอ้าง ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมือง กับสื่อมวลชนว่า เป็นความสัมพันธ์แบบ Love – Hate Relationship คือ มีทั้งความขัดแย้ง และความร่วมมือ ซึ่งได้อธิบายไว้ดังต่อไปนี้

1. ความขัดแย้งระหว่างนักการเมืองกับสื่อมวลชน เกิดขึ้นในลักษณะของการมอง บทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายที่แตกต่างกัน โดยสื่อมวลชนมองเห็นว่าบทบาทและหน้าที่ของตน จะต้องทำหน้าที่เสนอข่าวสารและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นให้มากที่สุด โดยไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ หรือความเสี่ยงทางของฝ่ายใด ในขณะที่นักการเมืองต้องการให้สื่อมวลชนทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ในสิ่งที่ตนเห็นว่าเหมาะสมและดึงดูดคนดูของพรรคราษฎรให้มากที่สุด

ความขัดแย้งที่เห็นได้ชัดส่วนหนึ่งนั้นมาจากการที่ทั้งสองฝ่ายให้คำจำกัดความของ คำว่า “ข่าว” ที่แตกต่างกัน นักการเมืองมักจะมีความเห็นที่ว่า หนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนจะ เสนอข่าวที่เน้นให้เกิดความตื่นเต้น เร้าใจ และความขัดแย้งเป็นสิ่งสำคัญ และมักจะให้ความเห็นว่า สื่อมวลชนจะพยายามสื่อสารและสร้างความตื่นเต้นและกระตุ้นให้ผู้อ่านรู้สึกตื่นเต้น แต่ในทางของนักการเมืองจะมีความเห็นว่า ข่าวที่นำเสนอโดยสื่อมวลชนให้มากที่สุด ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้อ่านได้ และมักจะวิพากษ์วิจารณ์ สื่อมวลชนไปในทางที่ว่าเป็นข่าวไม่ตรงไปตรงมาและมักเน้นข้อเท็จจริง ส่วนทางฝ่ายสื่อมวลชน นักการเมืองจะมองว่า นักการเมืองมุ่งประโภช์และพะตูนและพรรคราษฎรท่านนั้น รายละเอียดที่ต้องการให้สื่อมวลชนนำเสนอ มีลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีแต่ข้อมูลที่จบลง และไม่ถูกซึ่ง คุณภาพของข่าวอาจมีคุณภาพต่ำ และไม่ได้มีมาตรฐานของการจัดทำข่าวแยกที่เดียว ข่าวจะถูกบางอย่างไม่มีคุณค่าทางข่าว หรือเป็นข่าวสารที่ดำเนินเรื่องหรือมีقصدและไม่มีหลักการ ในการเขียนข่าวที่ดี เป็นต้น

2. ความร่วมมือระหว่างนักการเมืองกับสื่อมวลชน เกิดขึ้นจากการที่ทั้ง 2 ฝ่าย ต้องพยายามหันหน้าเข้าหากัน และต้องพยายามรักษาความสัมพันธ์นี้ ไว้สื่อมวลชนมองเห็น ความสำคัญของหน่วยประชาสัมพันธ์พรรคราษฎรในด้านการเป็นแหล่งข่าว กระแสแห่งข้อมูลที่มีประโยชน์ สำหรับการเขียนข่าว บทความ สารคดี ภาพและข้อความอื่น ๆ ส่วนหนึ่งของงานประชาสัมพันธ์ของ

พระค์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับสื่อมวลชนในด้านของความต้องการ นโยบาย
ผู้รับสาร และปัญหาในด้านต่าง ๆ เป็นดัง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิจาร อาวะฤล (2530 : 65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การวิจัยอิทธิพลของสื่อในการ
รับสมัครเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร” เมื่อวันที่ 14 พ.ค. 2528 โดยทำการออกแบบสอบถาม
ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 2,952 คน พบว่า

1. สื่อที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ใช้มีพื้นหลัง 21 สื่อ
ด้วยกัน คือ แผ่นพอก ในปัจจุบัน แผ่นพับ ไปรษณีย์บัตรส่งถึงบ้าน จดหมายจากพระค์ หรือผู้สมัคร
ส่งถึงบ้าน บทความข่าว หนังสือเดลี่เต็มวาระและอีชุด รูปถ่าย ในแทรคหนังสือพิมพ์ การลงโฆษณา
ทางหนังสือพิมพ์ การเขียนโฆษณาบนเน็ต ไปสแตอร์ การประชุมนเวทีทางสีเสียง การประชุมข-
ทางโทรทัศน์ การใช้รถเคลื่อนที่ตามถนนรอรถซอย การเดินทางไปเยือนเมืองต่างๆ การใช้เทคโนโลยี
คลับ การใช้วีดีโอเทปเปิดภาพในที่ชุมชน การโฆษณาล้วงการแยก เรื่อง ถูกกฎหมาย เป็นกลั่นกรุปผู้สมัคร
ติดต่อ การโฆษณาด้วยหุ่นฟ้า

2. สื่อที่มีอิทธิพลมากและมีแนวโน้มไปทางมากที่สุด ได้แก่ การประชุมทางสีเสียง
ทางสีเสียงต่าง ๆ การเดินทางไปเยือนเมืองต่างๆ การประชุมทางโทรทัศน์ ไปสแตอร์ ตั้งแต่นาค
ชัก ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง การโฆษณาทางโทรทัศน์

3. สื่อที่มีอิทธิพลน้อย ได้แก่ การใช้โทรศัพท์ การใช้วีดีโอเทปเปิดในที่ชุมชน
การใช้ของแยก เรื่อง คอกกุหลาบ เป็นกลั่นกรุปติดต่อ

4. สื่ออื่น ๆ นอกจากสื่อตั้งกล่าวข้างต้นจะมีอิทธิพลปานกลาง และการใช้สื่อหักกอก
หลายจะได้ผลคึกกว่าที่จะใช้เพียงสื่อใดเพียงสื่อเดียว สถานที่ติดตั้งแผ่นโฆษณาบริเวณทางแยกจะให้
ผลคึกที่สุด รองลงมาได้แก่ ทางกลางถนน และที่เสาไฟฟ้า แต่การติดตั้งที่ดินไม่จำของปานกลาง

5. สื่อที่ใช้ในการทำเผยแพร่โฆษณาที่คงคุณภาพไว้นาน ได้แก่ สีแคน และสีน้ำเงิน
สีทึบคงคุณภาพไว้นาน ได้แก่ สีดำ และสีเขียว

6. สื่อที่ได้รับการเสนอแนะเพิ่มเติม คือ สีสด ฟ้า ม่วง เหลือง ฟ้าสีน้ำเงิน อักษร
สีขาว ฟันสีเขียวอักษรขาว

อ่าหาด สิงห์กิวินทร์ และสรัสศรี กฤตราชตนันท์ (2516 : 62 – 68) วิจัย “ความตื้นดัวทางการเมืองกับการสื่อสาร” ของประชาชนในอ่าเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และในอ่าเภอปักธนู จังหวัดร้อยเอ็ด ผลปรากฏว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างมากในการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง

พงษ์ศรี บุญอุวรรณ (2532 : ๔) ศึกษา “การเปิดรับข่าวสารการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาวิทยาลัยครุณครสวัสดิ์ ” พบว่า นักศึกษากลุ่มนี้เปิดรับข่าวสารมาก เปิดรับข่าวสารจากวิทยุโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์มากกว่านิตยสาร ข่าวที่เปิดรับมาก ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับบุคคล องค์การและสถาบันทางการเมือง ส่วนนักศึกษากลุ่มนี้มีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ร่วมกิจกรรมการซักชวนผู้อื่น ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุด ร่วมกิจกรรมการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายทางการเมืองน้อยที่สุด นักศึกษาที่มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยร่วมกิจกรรมให้ข่าวสารแก่ผู้อื่นทางการเมืองมากที่สุด ร่วมกิจกรรมการฟังค่าอภิปรายทางการเมืองน้อยที่สุด

สำหรับนักศึกษาชายและหญิงนั้น เปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนไม่ต่างกันทุก รายการหัวข้อข่าว นักศึกษาทั้งสองเพศร่วมกิจกรรมทางการเมืองมากต่อเนื่องกันเพียงกิจกรรมเดียว ได้แก่ การร่วมประชุมทางการเมือง นักศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ การทำงานของรัฐบาลและข่าวเกี่ยวกับบุคคล องค์การ และสถาบันการเมืองมากต่อเนื่องกัน นักศึกษาทั้งสองระดับร่วมกิจกรรมทางการเมืองมากต่อเนื่องกันเพียงกิจกรรมเดียว ได้แก่ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นักศึกษาไปโปรแกรมวิชาเอกสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เปิดรับข่าวสารการเมือง จากสื่อมวลชนไม่ແتكต่างกันทุกรายการหัวข้อข่าว นักศึกษาทั้งสองโปรแกรมวิชาเอกร่วมกิจกรรมทางการเมืองมากต่อเนื่องกันเพียงกิจกรรมเดียว ได้แก่ การทำงานเพื่อสังคมร่วมกับบุคคลอื่น การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างดี ค่าต้นประสิทธิภาพนิยามชี มีค่าอยู่ระหว่าง .0564 ถึง .3215

ลัตกรกุล ชินอุวรรณภูมิ (2529 : ๔ – ๕) เรื่อง “ประสิทธิผลของการใช้หนังสือพิมพ์เป็น ตัวการให้เกิดการเรียนรู้ทางการเมือง : ศึกษากรณีเทศบาลนครเชียงใหม่ ” ได้ทดลองศึกษาถึง ประสิทธิผลของการใช้หนังสือพิมพ์ เป็นตัวการทำให้เกิดการเรียนรู้ทางการเมือง โดยสำรวจกลุ่ม ตัวอย่างจากสมาชิกหนังสือพิมพ์ “ไทยนิวส์” ในเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 211 คน จาก

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์มีบทบาทสูงในการให้ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองแก่ประชาชน โดยในช่วงระยะเวลาของการวิจัยประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เกษนาลสูงขึ้น

ภคฤทธิ์ ศิริพัฒน์ (2536) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สื่อมวลชนของพระคริสต์เมืองในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร” จากการศึกษา พบว่า พระคริสต์เมืองทั้ง 4 พระคริสต์ได้ให้ความสำคัญในการใช้สื่อมวลชนในการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นอย่างมาก โดยอีกเป็นปัจจัยหลักของ การรณรงค์หาเสียงในแต่ละพระคริสต์ได้มีการวางแผนอย่างจริงจัง ทั้งนี้ได้มีการพัฒนาฐานะแบบ และวิธีการในการใช้สื่อมวลชนมากขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามการใช้สื่อมวลชนในการเลือกตั้งครั้งนี้ ก็ยังมีอุปสรรคอยู่พอสมควร เช่น ความสามารถในการใช้สื่อมวลชนของแต่ละพระคริสต์ ขึ้นอยู่กับ งบประมาณ ทีมงาน ความชำนาญในการผลิตสื่อ ประชาสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ของนักการเมือง กับผู้บริหารสื่อมวลชน รวมทั้งการปิดกั้นหรือการเตือนนำเสนอด้วยภาษาที่ชาวสารบາงเข้าใจหรือเสนอ เนื้อหาบางพระคริสต์ ยังกว้างนั้น ยังพบว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการใช้สื่อมวลชนในการเลือกตั้ง เป็นอย่างมากด้วย ดังที่ได้ปฏิให้มีการใช้สื่อโทรทัศน์อันเป็นสื่อที่รัฐบาลควบคุมคุ้มครองอยู่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้สื่อมวลชนก็มีการพัฒนามากขึ้นที่จะเข้าไปเสริมบทบาทในทางการเมือง ดังจะเห็นได้จากมี การพัฒนาฐานะแบบและเทคนิคในการสื่อสารต่างๆ ขึ้นอย่างมาก ในการที่จะนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้มีเนื้อหาละเอียดอึดขึ้น เพื่อสนับสนุนความต้องการของพระคริสต์เมือง สร้างสื่อ รวมถึงประชาชนผู้มีไว้ใจสื่อ และเพื่อพัฒนาฐานะของสื่อมวลชนด้วย

สุกฤช คงศักดิ์สวัสดิ์ (2539) ศึกษาวิจัยเรื่อง หนังสือพิมพ์กับการเสนอข่าวสาร การเลือกตั้งทั่วไป 13 กันยายน 2535

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อบนพื้นที่หนังสือพิมพ์ที่มีความสัมพันธ์กับ นักการเมืองมักมีความโน้มเอียงในการเสนอข่าวสาร ในลักษณะให้การสนับสนุนนักการเมืองผู้นั้น มากกว่าหนังสือพิมพ์ที่ไม่มีความสัมพันธ์ด้วย ทั้งด้านปริมาณข่าวสาร และทิศทางการนำเสนอเนื้อหา ตลอดจนการเสนอข่าวสารเพื่อการแก้ข้อไขมติก่อตัวมา

เมื่อเปรียบเทียบหนังสือพิมพ์ที่มีนักการเมืองเป็นเจ้าของ หรือขอนไน์กับการเมืองเป็นเจ้าของ หรือขอนไน์กับการเมืองมีบทบาทเสนอข่าวสาร ได้อย่างสม่ำเสมอ กับหนังสือพิมพ์ที่ไม่มี นักการเมืองเป็นเจ้าของ พบว่าหนังสือพิมพ์เสนอข่าวสารให้กับนักการเมืองหรือพระคริสต์เมืองที่ เป็นเจ้าของในอัตราที่สูงกว่าหนังสือพิมพ์ซึ่งบันทึกอันอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะข่าวสารเชิงบวก

จะมีอัตราส่วนที่สูงกว่ามาก ขณะที่ข่าวสารเชิงลบจะมีปริมาณที่ต่ำกว่าอย่างเห็นได้ชัด เช่นกัน และซังพบอีกว่าหนังสือพิมพ์ที่มีนักการเมืองเป็นเจ้าของจะมีปริมาณเนื้อหาในลักษณะการแก้ไขโฆษณาด้วยตัวเองให้กับพรรคการเมืองของตนมากกว่า โดยมีปริมาณเนื้อหาโฆษณาด้วยตัวหัวพรรคของตนมองน้อยกว่า

วรรณ พงศ์อินทร์คงจาม (2536) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของสื่อในการต่อต้านการขายเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เมืองเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครสวรรค์ ใน การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2535

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของสื่อสามารถทำหน้าที่ได้ดีในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการซื้อขายเสียงในการเลือกตั้ง แต่ไม่สามารถทำหน้าที่ในการถ่ายทอดให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครสวรรค์ ไม่เข้าใจเสียงໄ้ด์ เนื่องจากกระบวนการนี้ต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชนได้ และปัจจัยที่สำคัญที่สุดก็คือ สื่อบุคคลที่มีอำนาจอย่างแท้จริงในการซักจู่ใจให้ประชาชนไม่เข้าใจเสียงໄ้ด์ กลับเป็นผู้ที่สนับสนุนการขายเสียง ซึ่งก็คือ ผู้นำทุนขนาดใหญ่ ที่เป็นหัวคะแนนโดยใช้การแจกเงินและอิทธิพลบ่มบุญทำให้ประชาชนต้องขายเสียง ตามที่ผู้นำทุนขนาดใหญ่ โดยผ่านระบบอาชญากรรมที่ซั่งตรงฝั่งราก柢ในสังคมไทย จึงทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เมืองเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครสวรรค์ ลง 1 ใน 3 อัตราของเสียงในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2535 ที่ผ่านมา

บทที่ 3

วิธีดั้นนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการศึกษาสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สามารถศึกษาผู้แทนรายภูมิของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก

ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 560,261 คน (ข้อมูลจากสำนักวิจัยมติชน)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขต จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 9 อำเภอ จำนวน 600 คน การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างก็หนดโดยคุณภาพตารางล่าเรียงปัจจอง ตามนี้ (Yamane 1973:1089) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$

วิธีการสุ่มตัวอย่างใช้วิธี Purposive sampling และ Simple random sampling ทั้งนี้เพื่อให้ได้样本ถูกต้องตรงตามตัวแปรที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาเก็บข้อมูลและเอกสารต่างๆ รวมทั้งการสอบถามจากผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัย ลักษณะของคำถามส่วนใหญ่จะประกอบด้วยคำตามแบบปลายปีก (Closed Form) โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของประชาชนจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเรื่องความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง จำนวน 12 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำตามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวสารการเลือกตั้งที่มีผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้ง จำนวน 11 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นคำตามเกี่ยวกับกระบวนการการตัดสินใจเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 10 ข้อ

ความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม และการยอมรับ ของเนื้อหา และนำไปทดสอบlong ใช้ (Pre-Test) เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้ตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ พนักงานสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ออกไปปั้นภัยณ์ก่อนตัวอย่างที่กำหนด ไว้ในครุบ

ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาห้องเรียน ค่าวา เอกสาร และรายงานวิจัย ต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล กือ การหาค่าร้อยละ (Percentage)

การประมวลผลข้อมูล

ประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	180	30.0
หญิง	420	70.0
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 1 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศ หญิง จำนวน 420 คน กิจเป็นร้อยละ 70.0 และเป็นเพศชาย จำนวน 180 คน กิจเป็นร้อยละ 30.0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของคุณด้วอย่างจิตใจตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 ปีบริบูรณ์	200	33.3
19 - 29 ปี	100	16.7
30 - 39 ปี	70	11.7
40 - 49 ปี	150	25.0
50 - 59 ปี	60	10.0
60 ปี ขึ้นไป	20	3.3
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 2 แสดงว่าคุณด้วอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ จำนวน 200 คน ก็คือเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาเมื่ออายุระหว่าง 40 - 49 ปี จำนวน 150 คน ก็คือเป็นร้อยละ 25.0

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเข้าแนวตามการศึกษาสูงสุด

ระดับชั้นการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาตอนต้น	150	2.0
ประถมศึกษาตอนปีลาก	113	18.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	95	15.8
มัธยมศึกษาตอนปีลาก	90	15.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	80	13.3
ปริญญาตรี	72	12.0
อื่น ๆ	-	-
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 3 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับ ประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาเป็นการศึกษาระดับ ประถมศึกษาตอนปีลาก จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพครอบครัว

สถานภาพครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
โสด	250	41.7
สมรส อภู่คู่ขกัน	200	33.3
สมรส แยกกันอยู่	11	1.8
หย่า	79	13.2
หม้าย	60	10.0
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพ โสด จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมา สมรสและอภู่คู่ขกัน จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรม	211	35.2
ค้าขาย	95	15.8
รับรัง	39	6.5
รับราชการ	155	25.8
ธุรกิจ	100	16.7
อื่นๆ	-	-
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 5 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2 รองลงมาเป็นอาชีพ รับราชการ จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามรายได้ต่อปี

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	150	25.0
5,001 - 10,000 บาท	200	33.3
10,001 - 20,000 บาท	130	21.7
20,001 - 30,000 บาท	80	13.3
30,001 - 40,000 บาท	30	5.0
มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป	10	1.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 6 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
นอกเขตเทศบาล	160	26.7
ในเขตเทศบาล	200	33.3
นอกเขตสุขาภิบาล	90	15.0
ในเขตสุขาภิบาล	150	25.0
อื่นๆ	-	
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 7 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จำนวน 200 คน
คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาอาศัย อยู่นอกเขตเทศบาล จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีแนวความคิดฐานะความเป็นอยู่

ฐานะความเป็นอยู่	จำนวน	ร้อยละ
ผู้เชื่อมมาก	200	33.3
ค่อนข้างผู้เชื่อม	290	48.3
พอกินบ้าง ไม่พอกินบ้าง	50	8.3
มีฐานะดีพอสมควร	40	6.7
นั่งมี	20	3.3
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 8 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีฐานะ ก่อนเข้าสู่ผู้เชื่อม จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมา มีฐานะ ผู้เชื่อมมาก จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง

รายการ	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ส่วนสำคัญที่สุดในการปกครองในระบบประชาธิปไตย	201	33.5	395	65.8
2. วิธีที่ประชาชนจะสนับสนุนการปกครองตามระบบประชาธิปไตย	352	58.7	242	40.3
3. ลักษณะของรัฐบาลที่เป็นระบบประชาธิปไตย	159	26.5	430	71.6
4. สิ่งสำคัญที่สุดที่ขาดไม่ได้ในการปกครองในระบบประชาธิปไตย	248	41.3	346	57.6
5. วิธีที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ	257	42.8	373	56.2
6. เหตุผลที่การปกครองในระบบประชาธิปไตยต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	230	38.3	370	61.7
7. ความสำคัญที่สุดของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	218	36.3	376	62.8
8. หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	66	11.0	526	87.7
9. บุคคลที่มีอิทธิพลในการชักจูงไปออกเสียงเลือกตั้ง	62	10.3	534	89.0
10. อายุของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามกฎหมายฯรัฐธรรมนูญปัจจุบัน	585	97.5	12	2.0
11. หลักเกณฑ์ในการออกเสียงเลือกตั้ง	70	11.7	522	87.0
12. สาเหตุที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2539	450	75.0	150	25.0

จากตารางที่ 9 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งในเรื่องอายุของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามกฎหมายฯรัฐธรรมนูญปัจจุบันมากที่สุด จำนวน 585 คน กิตติเป็นร้อยละ 97.5 รองลงมาคือ สาเหตุที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2539 จำนวน 450 คน กิตติเป็นร้อยละ 75.0

ตอนที่ 3 บทบาทและอิทธิพลสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีต่อการเลือกตั้ง
ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามสื่อสิ่งพิมพ์ที่รู้จัก

สื่อสิ่งพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
แผ่นปลิว	128	21.3
ไปสเตอร์	178	29.7
แผ่นพับ	36	6.0
หนังสือพิมพ์	91	15.2
เอกสารแนะนำ	12	2.0
อื่นๆ	133	22.2
ไม่ตอบ	22	3.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 10 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ รู้จักสื่อสิ่งพิมพ์ไปสเตอร์มากที่สุด
จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเข้ามาร่วมกิจกรรมความสนใจคิดตามข่าวสารการเมืองจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ

ความสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
สนใจมาก	152	25.3
สนใจน้อย	132	22.0
สนใจเป็นบางครั้ง	278	46.3
ไม่สนใจเลย	16	2.7
เนยๆ	13	2.2
ไม่ตอบ	9	1.5
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 11 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจคิดตามข่าวสารการเมืองจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นบางครั้ง จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมาสนใจมาก จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสื่อสื่อสิ่งพิมพ์ที่สนใจและชอบอ่าน

สื่อสื่อสิ่งพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
เอกสารแนะนำ	71	11.8
หนังสือพิมพ์	406	67.7
ไปสต็อป	66	11.0
แผ่นปลิว	40	6.7
อื่นๆ	11	1.8
ไม่ตอบ	6	1.0
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 11 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ สนใจดีดตามข่าวสารการเมืองจาก หนังสือพิมพ์ มากที่สุด จำนวน 406 คน ก็คือเป็นร้อยละ 67.7 รองลงมาคือเอกสารแนะนำ จำนวน 71 คน ก็คือเป็นร้อยละ 11.8

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นว่าเหตุผลที่ชอบและสนใจอ่านข้อความจากสื่อสิ่งพิมพ์

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
สวยงาม	31	5.2
อ่านเข้าใจง่าย	157	26.2
มีเนื้อหาสาระ	293	48.8
หาได้ง่าย	100	16.7
อื่นๆ	10	1.7
ไม่ตอบ	9	1.5
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 13 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเหตุผลที่ชอบและสนใจอ่านข้อความจากสื่อสิ่งพิมพ์ เนื่องจากมีเนื้อหาสาระมากที่สุด จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมา คือ อ่านเข้าใจง่าย จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำนวนสื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งที่ได้รับ
ในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา

สื่อต่างๆ	จำนวน	ร้อยละ
สื่อสิ่งพิมพ์	178	29.7
สื่อวิทยุกระจายเสียง	138	23.0
สื่อโทรทัศน์	245	40.8
สื่อภาพบนเครื่อง	17	2.8
สื่อนุคคล	15	2.5
ไม่ตอบ	7	1.2
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 14 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา จากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด จำนวน 245 คน กิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมา ก็อ สื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 178 คน กิดเป็นร้อยละ 29.7

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีแนวความเหลี่ยงข่าวเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง

แหล่งข่าว	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์	100	16.7
วิทยุกระจายเสียง	60	10.0
โทรทัศน์	30	5.0
การหาเสียงของผู้สมัคร	250	41.7
การบอกเล่าจากบุคคลอื่น	150	25.0
ไม่ตอบ	10	1.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 15 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับแหล่งข่าวเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง จากการหาเสียงของผู้สมัคร จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมา คือ การบอกเล่าจากบุคคลอื่น จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0

**ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเข้ามานัดคุนระยะเวลาที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับผู้
ถัมภ์ครรับเลือกตั้ง**

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
วันปิดสมัครรับเลือกตั้ง	240	40.0
ก่อนวันเลือกตั้ง 2 สัปดาห์	251	41.8
ก่อนวันเลือกตั้ง 1 สัปดาห์	73	12.2
ก่อนวันเลือกตั้ง 1 วัน	21	3.5
ในวันเลือกตั้ง	7	1.2
ไม่ตอบ	8	1.3
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 16 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ถัมภ์ครรับเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้ง 2 สัปดาห์ มาที่สุด จำนวน 251 คน กิจเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมา กีอ วันปิดสมัคร รับเลือกตั้ง จำนวน 240 คน กิจเป็นร้อยละ 40.0

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจ้าวนกตามสื่อที่ได้รับฐานข้อมูลของพัฒนาการเมืองที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

สื่อต่างๆ	จำนวน	ร้อยละ
การคิดป้ายไปสต็อกประชาสัมพันธ์	145	24.2
แผ่นปลิวประชาสัมพันธ์ของผู้สมัคร	99	16.5
การใช้ชานพาหนะขับคระเวนหาเสียง	237	39.5
การแจกเอกสารแนะนำนโยบายของพรรคราษฎร์	88	14.7
แผ่นพับประชาสัมพันธ์ของพัฒนาการเมืองไม่ตอบ	21	3.5
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 17 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับฐานข้อมูลของพัฒนาการเมืองที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง จากการใช้ชานพาหนะขับคระเวนหาเสียงมากที่สุดจำนวน 237 คน กิตติเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมา ก็คือ การคิดป้ายไปสต็อกประชาสัมพันธ์ จำนวน 145 คน กิตติเป็นร้อยละ 24.2

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อขารึ่งในการได้รับข่าวสารการเลือกตั้งผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆ ในช่วงที่มีการรณรงค์การเลือกตั้ง

ความบ่อขารึ่ง	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	116	19.3
มาก	163	27.2
พอสมควร	261	43.5
น้อย	27	4.5
น้อยที่สุด	25	4.2
ไม่มีอยา	8	1.3
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 18 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารการเลือกตั้งผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆ ในช่วงที่มีการรณรงค์การเลือกตั้ง พอสมควร จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ ได้รับข่าวสารมาก จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามความรู้สึกเกี่ยวกับข้อความรณรงค์ ส่งเสริมการเลือกตั้งและเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์

กognรู้สึก	จำนวน	ร้อยละ
มีประโยชน์อย่างยิ่ง	299	49.8
มีความเชื่อถือศรัทธาและคสือความ	145	24.2
ไม่มีประโยชน์	76	12.7
ประชาชนไม่สนใจ	66	11.0
อื่นๆ	5	0.8
ไม่ตอบ	9	1.5
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 19 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้สึกเกี่ยวกับข้อความรณรงค์ ส่งเสริมการเลือกตั้งและเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์ว่ามีประโยชน์อย่างยิ่ง มากที่สุด จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 49.8 รองลงมา คือ มีความเชื่อถือศรัทธาและคสือความ จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างซึ่งแบ่งตามลักษณะข่าวสารที่พอใจและรับได้มากที่สุดจากการรณรงค์ทางสื่อสังคมสื่อพิมพ์

ลักษณะข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
อธิบายนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	192	32.0
อธิบายนโยบายทางการเมืองของพรรคร่วมมือ	236	39.3
อธิบายความบดีต่าง ๆ ของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่	90	15.0
สัญญาว่าจะช่วยสร้างสิ่งสาธารณูปโภคในหมู่บ้าน	70	11.7
อื่น ๆ	3	0.5
ไม่ตอบ	9	1.5
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 20 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าลักษณะข่าวสารที่พอใจและรับได้มากที่สุดจากการรณรงค์ทางสื่อสังคมสื่อพิมพ์ คือ การอธิบายนโยบายทางการเมืองของพรรคร่วมมือ ที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมา คือ การอธิบายนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเดือกตั้ง

หลักเกณฑ์	จำนวน	ร้อยละ
มี เผระกำหนดไว้ในใบสั่ง	150	25.0
มี เผระdecideตามข่าวสารอยู่เสมอ	200	33.3
ไม่มี เผระ ขอบไกรก็จะเลือกคนนั้น	130	21.7
ไม่มี เผระ ไม่คิดจะไปเลือกตั้ง	80	13.3
อื่นๆ	30	5.0
ไม่ตอบ	10	1.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 21 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเดือกตั้ง ผ่านdecideตามข่าวสารอยู่เสมอ จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมา มีหลักเกณฑ์ เผระกำหนดไว้ในใบสั่ง จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภูมิสมบัติส่วนตัว
ของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ภูมิสมบัติของผู้สมัคร	จำนวน	ร้อยละ
ซื้อสัดยี่	221	36.8
มีความรู้ความสามารถ	236	39.3
อัธยาศัยดี	94	15.7
มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก	21	3.5
เป็นคนในท้องถิ่น	20	3.3
ไม่ตอบ	8	1.3
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 22 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภูมิสมบัติส่วนตัว
ของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ว่ามีความรู้ความ
สามารถมากที่สุด จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมาคือ มีความซื่อสัตย์ จำนวน 221 คน
คิดเป็นร้อยละ 36.8

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ถ้วนตัวอย่างจำแนกตามเกณฑ์ในการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงให้พรรครัฐเมืองต่างๆ

เกณฑ์ในการตัดสินใจ	จำนวน	ร้อยละ
ชื่อเสียงและใบນาขของพรรครัฐเมืองนั้น	152	25.3
ผลงานที่พรรครักได้ทำแล้วไม่ว่าจะเป็นฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายค้าน	290	48.3
ชื่อเสียงของหัวหน้าพรรครัฐ	84	14.0
ความสามารถในการปักธงของพรรครัฐ	57	9.5
อื่นๆ	9	1.5
ไม่ตอบ	8	1.3
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 23 แสดงว่ากถ้วนตัวอย่างส่วนใหญ่ ใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงให้พรรครัฐเมืองต่างๆ โดยมากที่สุด จำนวน 290 คน ก็คือเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมาคือ ฐานะชื่อเสียงและใบนาขของพรรครัฐเมืองนั้น จำนวน 152 คน ก็คือเป็นร้อยละ 25.3

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสื่อประชาสัมพันธ์ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สื่อต่างๆ	จำนวน	ร้อยละ
สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด	234	39.0
สื่อวิทยุกระจายเสียงมากที่สุด	133	22.2
สื่อโทรทัศน์มากที่สุด	207	34.5
สื่อพื้นบ้าน เช่น ลิเก สีตัด อื่น ๆ	15	2.5
ไม่ตอบ	2	0.3
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 25 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พิจารณาสื่อประชาสัมพันธ์ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมาคือ สื่อโทรทัศน์ จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5

ตอบที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวสารการเลือกตั้งที่มีผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้ง
 ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นที่ว่าการเลือกตั้งเป็น^{กิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน}

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	187	31.2
เห็นด้วย	254	42.3
ไม่แน่ใจ	100	16.7
ไม่เห็นด้วย	39	6.5
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	10	1.7
ไม่ตอบ	10	1.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 25 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่ว่าการเลือกตั้งเป็น^{กิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำนวน 254 คน} กิจคือเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 187 คน กิจคือเป็นร้อยละ 31.2

**ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสีที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าว
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงใจประชาชนมากที่สุด**

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
จากสิ่งพิมพ์ประชาชนสนับสนุนทางราชการ	84	14.0
จากสิ่งพิมพ์ประชาชนสนับสนุนทางพรรคการเมือง และผู้สมัครรับเลือกตั้ง	177	29.5
จากสื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์	241	40.2
จากการบอกล่าวของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อื่นๆ	84	14.0
ไม่ตอบ	4	0.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 26 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสีที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าว
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงใจประชาชนมากที่สุด ได้แก่ สื่อมวลชน
ประเภทวิทยุและโทรทัศน์ จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมา คือ จากสิ่งพิมพ์ประชาชนสนับสนุน
ทางพรรครการเมือง และผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5

**ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการหาเสียง
ของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด**

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
การแยกใบปลิวແผลงนโยบายพาร์คและบอกรุณสมบัดชีพรับเลือกตั้ง	260	43.3
การใช้สิ่งพิมพ์ขนาดเล็กແเนะนำตัวผู้สมัครแยกจ่าข แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง	190	31.7
การใช้รถโนยนาօอกประกาศไปตามที่ต่าง ๆ	100	16.7
การใช้หัวกะเนนร่วบรวมรายชื่อผู้มีสิทธิ์แล้วแจกเงินตามรายชื่อ อื่น ๆ	40	6.7
	10	1.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 27 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการหาเสียง
ของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด จากการแยกใบปลิวແผลงนโยบายพาร์คและบอกรุณสมบัดชีพรับเลือกตั้ง จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมา คือ การใช้สิ่งพิมพ์ขนาดเล็กແเนะนำตัวผู้สมัครแยกจ่าข แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบว่า “แน่ความน่าเชื่อถือในกระบวนการนี้” ในการประกาศเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ผ่านมา (17 พ.ย. 2539)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มีประกาศเชิญชวนอยู่เสมอ มีประกาศยังเป็นครั้งคราว	326 140	54.3 23.3
ไม่ทราบเท่าไร ไม่ได้สนใจ	55	9.2
มีประกาศเชิญชวนผ่านสื่อมวลชน	62	10.3
มีประกาศในหนังสือพิมพ์และแผ่นป้าย	6	1.0
ไม่ตอบ	11	1.8
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 28 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีการประกาศเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ผ่านมา (17 พ.ย. 2539) อยู่เสมอ จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 รองลงมา ก็คือ มีประกาศยังเป็นครั้งคราว จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตามการใช้หนังสือเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยได้รับ	77	12.8
เคยได้รับบ้าง	290	48.3
ได้รับทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง	142	23.7
ชาไม่ได้	65	10.8
อื่นๆ	14	2.3
ไม่ตอบ	12	2.0
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 29 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เคยได้รับหนังสือเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งบ้าง จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมา คือ “ได้รับทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง” จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความนิยมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

ความนิยมครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
อ่านทุกวัน	128	21.3
เกือบทุกวัน	154	25.7
สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง	130	21.7
สัปดาห์ละครั้ง	78	13.0
นาน ๆ ครั้ง	94	15.7
ไม่ชอบ	16	2.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 30 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อ่านหนังสือพิมพ์รายวันเกือบทุกวัน จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 รองลงมา คือ อ่านสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเข้าแนกตามคอลัมน์ที่อ่าน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาชญากรรม	77	12.8
การเมือง	169	28.2
เศรษฐกิจ	122	20.3
การศึกษา	47	7.8
อื่นๆ	21	3.5
ไม่ตอบ	164	27.4
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 31 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อ่านคอลัมน์การเมืองมากที่สุด จำนวน 169 คน กิตติเป็นร้อยละ 28.2 รองลงมา ก็อ ด้านเศรษฐกิจ จำนวน 122 คน กิตติเป็นร้อยละ 20.3

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเข้าแนกตามสีอสีงพิมพ์ที่ได้รับ
นอกรากหนังสือพิมพ์รายวัน

สีอสีงพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
นิตยสารและวารสาร	183	30.5
เอกสารแนะนำ	112	18.7
แผ่นพับ	78	13.0
แผ่นปลิว	57	9.5
ไปสเตอร์	61	10.2
ไม่ตอบ	109	18.1
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 32 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากนิตยสารและวารสารนอก
เหนือจาก หนังสือพิมพ์รายวัน จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 รองลงมา คือ เอกสารแนะนำ
จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกความคิดเห็นที่ว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพิธีกรรมการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นั้น นิผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้ง

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มี เพราะทำให้เข้าใจและชื่นชมพิธีกรรมการเมืองและผู้สมัคร	150	25.0
มีมาก เพราะข้อมูลข่าวสารที่นี่เสนอทางสื่อสิ่งพิมพ์น่าเชื่อถือ	300	50.0
ไม่มี เพราะสิ่งพิมพ์ไม่เร้าใจ	90	15.0
ไม่มี เพราะไม่สนใจสิ่งพิมพ์	50	8.3
อื่น ๆ	-	-
ไม่ตอบ	10	1.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 33 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพิธีกรรมการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นั้น นิผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งมาก เพราะข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอทางสื่อสิ่งพิมพ์น่าเชื่อถือ จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา ก็คือ นิผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้ง เพราะทำให้เข้าใจและชื่นชมพิธีกรรมการเมืองและผู้สมัคร จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ
ในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
สำคัญ เพราะเป็นการแสดงออกของประชาชนต่อนโยบายที่มีผล กระทำกับส่วนรวม	268	44.7
สำคัญ เพราะเป็นการแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชน	203	33.8
ไม่สำคัญเพราะคนที่เรอขากเลือกไม่มีโอกาสชนะอยู่แล้ว	52	8.7
ไม่สำคัญเพราะรู้สึกว่าเลือกหรือไม่เลือกก็ได้คนเดิน	37	6.2
ไม่ทราบ เพราะไม่เคยไปเลือกตั้งเลย	15	2.5
ไม่ตอบ	25	4.2
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 34 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่าการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
สำคัญ เพราะเป็นการแสดงออกของประชาชนต่อนโยบายที่มีผลกระทำกับส่วนรวมมากที่สุดจำนวน 268
คน คิดเป็นร้อยละ 44.7 รองลงมา เห็นว่าสำคัญ เพราะเป็นการแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชน จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8

**ตารางที่ 35 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำนวนตามอิทธิพลเกี่ยวกับการตัดสินใจ
ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา**

อิทธิพลต่างๆ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อมูลข่าวสารจากสื่อพิมพ์ต่าง ๆ	160	26.7
ข้อมูลข่าวสารจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์	276	46.0
การขอร้องจากญาติพี่น้องและเพื่อนฝูง	70	11.7
การเชิญชวนของกำนันผู้ใหญ่บ้าน	52	8.7
อื่น ๆ	16	2.7
ไม่ตอบ	26	4.3
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 35 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลเกี่ยวกับการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา จากข้อมูลข่าวสารทางสื่อวิทยุ และโทรทัศน์มากที่สุด จำนวน 276 คน กิจเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อพิมพ์ต่าง ๆ จำนวน 160 คน กิจเป็นร้อยละ 26.7

ตอนที่ 5 กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ 36 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างซึ่งแบ่งตามระยะเวลาที่ได้รับข่าวสาร
เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ตั้งแต่ประกาศขบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2539 ก่อนวันเลือกตั้งประมาณ 2 สัปดาห์	268	44.7
ใน 1 สัปดาห์ก่อนวันเลือกตั้ง	210	35.0
ในวันเลือกตั้ง	78	13.0
อีนๆ	15	2.5
ไม่ตอบ	4	0.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 36 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งตั้งแต่ประกาศขบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2539 จำนวน 268 คน กิจเป็นร้อยละ 44.7 รองลงมา ก็คือ ก่อนวันเลือกตั้งประมาณ 2 สัปดาห์ จำนวน 210 คน กิจเป็นร้อยละ 35.0

ตารางที่ 37 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับเกียกนการเลือกตั้ง

แหล่งข่าว	จำนวน	ร้อยละ
สื่อสิ่งพิมพ์	104	17.3
สื่อวิทยุและโทรทัศน์	308	51.3
ญาติพี่น้อง	60	10.0
ส่วนราชการฝ่ายปกครอง	70	11.7
โรงเรียนและวัด	40	6.7
ไม่ตอบ	18	3.0
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 37 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้แหล่งข่าวที่ได้รับเกียกนการเลือกตั้ง จาก สื่อวิทยุและโทรทัศน์ จำนวน 308 คน กิตเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมา กีอ สื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 104 คน กิตเป็นร้อยละ 17.3

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับจำนวนผู้สมัคร และจำนวนพนักงานเมืองที่ลงทะเบียนรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน

ความรู้	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับ	358	59.7
ไม่ได้รับ	215	35.8
ไม่ตอบ	27	4.5
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 38 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับความรู้เกี่ยวกับจำนวนผู้สมัคร และจำนวนพนักงานเมืองที่ลงทะเบียนรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน จำนวน 358 คน กิจเป็นร้อยละ 59.7 และ ไม่ได้รับ จำนวน 215 คน กิจเป็นร้อยละ 35.8

ตารางที่ 39 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับจำนวนสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดพิษณุโลก

ความรู้	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับ	370	61.7
ไม่ได้รับ	200	33.3
ไม่ตอบ	30	5.0
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 39 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับความรู้เกี่ยวกับจำนวนสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 370 คน กิจเป็นร้อยละ 61.7 ไม่ได้รับความรู้ จำนวน 200 คน กิจเป็นร้อยละ 33.3

ตารางที่ 40 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอ
ในช่วงสารที่ได้รับเกี่ยวกับนโยบายของพัฒนาการเมืองและตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง²
เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
พอ	366	61.0
ไม่พอ	207	34.5
ไม่ตอบ	27	4.5
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 40 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายของพัฒนาการ
เมืองและตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติ อย่างพอเพียง จำนวน 366 คน คิดเป็นร้อย
ละ 61.0 รองลงมาคือ “ได้รับไม่พอเพียง” จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5

ตารางที่ 41 แสดงจำนวนและร้อยละของถุงด้วอหางสำเนกตามสีอีรักมากที่สุดเกี่ยวกับ
พรรภการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดพิษณุโลก

สีด้วงฯ	จำนวน	ร้อยละ
สีสังข์พินท	209	34.8
สีวิทูและไทรทัศน	240	40.0
สีกาฬบันคร	39	6.5
สีบุกคล	81	13.5
อื่นๆ	13	2.2
ไม่ตอบ	18	3.0
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 41 แสดงว่าถุงด้วอหางส่วนใหญ่ ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับพรรภการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดพิษณุโลกมาสีอีวิทูและไทรทัศนมากที่สุด จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา คือ สีสังข์พินท จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8

**ตารางที่ 42 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองด้วยการไปใช้สิทธิลงคะแนน**

การมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
มี	505	84.2
ไม่มี	77	12.8
ไม่ตอบ	18	3.0
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 42 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการไปใช้สิทธิลงคะแนนมากที่สุด จำนวน 505 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 และไม่มีส่วนร่วม จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8

ตารางที่ 43 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามเหตุผลที่ตัดสินใจ
ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
อิทธิพลจากสื่อสิ่งพิมพ์ประชาชนทั่วไป	216	36.0
คำขอร้องของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	79	13.2
การเชิญชวนของส่วนราชการ	198	33.0
อื่นๆ	39	6.5
ไม่ตอบ	68	11.3
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 43 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเหตุผลที่ตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง
เลือกตั้ง โดยได้รับอิทธิพลจากสื่อสิ่งพิมพ์ประชาชนทั่วไปมากที่สุด จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0
รองลงมา คือ การเชิญชวนของส่วนราชการ จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0

ตารางที่ 44 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้สิทธิลงทะเบียนเสียงเลือกตั้ง

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
เบื้องการเลือกตั้ง	110	18.3
เบื่อนักการเมืองผู้สมัคร	137	22.8
ไม่สะดวก เพราะหน่วยเลือกตั้งอยู่ไกล อีน ๆ	87	14.5
ไม่ตอบ	13	2.2
รวม	253	42.2
	600	100.0

จากตารางที่ 44 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ตัดสินใจไม่ใช้สิทธิลงทะเบียนเสียงเลือกตั้งเนื่องจากเบื่อนักการเมืองผู้สมัคร มากที่สุด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 รองลงมา ก็คือ เบื้องการเลือกตั้ง จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3

ตารางที่ 45 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แนกตามการตัดสินใจไปเลือกตั้งกรรมการที่ได้รับสืบท่องชาติพันธ์ที่เป็นสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆจากหน่วยราชการหรือจากผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างสมำเสมอ

การตัดสินใจ	จำนวน	ร้อยละ
ไป	400	66.7
ไม่ไป	35	5.8
ไม่แน่ใจ	145	24.2
ไม่ตอบ	20	3.3
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 45 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตัดสินใจไปเลือกตั้งกรรมการที่ได้รับสืบท่องชาติพันธ์ที่เป็นสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆจากหน่วยราชการหรือจากผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างสมำเสมอ จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2

บทที่ 5

มาตรฐานและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลกมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาบทบาท และอิทธิพลของสื่อสิ่งพิมพ์ต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในการรณรงค์เพื่อการเลือกตั้งหัวของรัฐบาลและพรรคร่วมมือ

ลักษณะของการวิจัยครั้นนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ใน จังหวัดพิษณุโลก และมีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ

มาตรฐานการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากร ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง มีอายุ 18 ปีบวบэр มีการศึกษาสูงสุดประถมศึกษาตอนต้น สถานภาพ โสด มีอาชีพเกษตรกรรม รายได้ต่อปี 5,001 - 10,000 บาท ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล และมีฐานะค่อนข้างผิดเคือง

2. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง ประชาชนส่วนใหญ่ มีความรู้เรื่องอาชญากรรมผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญปัจจุบันมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ วิธีที่ประชาชนจะสนับสนุนการปกครอง ตามระบบประชาธิปไตย

3. บทบาท และอิทธิพลสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีต่อการเลือกตั้ง ประชาชนส่วนใหญ่รู้จักสื่อสิ่งพิมพ์ ไปสถานที่มากที่สุด สนใจศึกษาข่าวสารการเมืองจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นบางครั้ง สนใจศึกษาข่าวสารการเมืองจากหนังสือพิมพ์ มากที่สุด เหตุผลที่ชอบและสนใจอ่านข่าวความจากสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นของมีเนื้อหาสาระมากที่สุด ได้รับข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาจากสื่อโทรทัศน์ ได้รับแหล่งข่าวเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งจากการหาเสียงของผู้สมัคร ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง

2 สัปดาห์ รับรู้นโยบายของพรรคการเมืองที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง จากการใช้ขานพาหนะขับเคลื่อนเสียงมากที่สุด ได้รับข่าวสารการเลือกตั้งผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆ ในช่วงที่มีการรณรงค์การเลือกตั้งพอสมควร ประชาชนมีความรู้สึกเกี่ยวกับข้อความรณรงค์ ส่งเสริมการเลือกตั้งและเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์ว่ามีประโยชน์อย่างยิ่งมากที่สุด ส่วนใหญ่เห็นว่าลักษณะข่าวสารที่พ่อใจและรับได้มากที่สุดจากการรณรงค์หาเสียงผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ คือ การอธิบายนโยบายทางการเมืองของพรรครัฐบาลที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ ประชาชนมีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง เพื่อจะตัดความข่าวสารอยู่เสมอ ส่วนใหญ่เห็นว่าศูนย์สนับสนุนด้านความต้องการรับเลือกตั้งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเกณฑ์ในการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงให้พรรครัฐบาลที่ต่างๆ ศูนย์ผลงานที่พรรครัฐได้ทำแล้วไม่ว่าจะเป็นฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายค้าน ส่วนใหญ่พิจารณาสื่อประชาสัมพันธ์ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดต่างๆ มากรatherมากที่สุด

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเผยแพร่องค์ประกอบการเลือกตั้งที่มีผลต่อการตัดสินใจไป

เลือกตั้ง

ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่ว่าการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน สื่อที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อความเกลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพในการรักษาประชารัฐมากที่สุด ได้แก่ สื่อมวลชนประจำวิทยุและโทรทัศน์ วิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ การแยกใบปลิวแฉลงนโยบายพรรครัฐและออกศูนย์สนับสนุนติดร่องผลงานของผู้สมัคร ส่วนใหญ่เห็นว่ามีการประกาศเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ผ่านมา (17 พ.บ. 2539) อยู่เสมอ ส่วนใหญ่เห็นว่ารับหนังสือเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งบ้าง ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันเกือบทุกวัน ชอบอ่านคลิปนักการเมืองมากที่สุด นอกจากนี้จากหนังสือพิมพ์รายวันแล้วได้รับข่าวสารจากนิตยสารและวารสาร ประชาชนเห็นว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพรรครัฐบาลและผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ นั้น มีผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งมาก เพราะข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอทางสื่อสิ่งพิมพ์น่าเชื่อถือ ส่วนใหญ่เห็นว่าการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นสิ่งสำคัญ ส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลเกี่ยวกับการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมาจากการข้อมูลข่าวสารทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์

5. กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนส่วนใหญ่ ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งแต่ประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2539 ได้แหล่งข่าวที่ได้รับเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากสื่อวิทยุ และโทรทัศน์ ส่วนใหญ่ได้รับความรู้เกี่ยวกับจำนวนผู้สมัคร จำนวนพรรคการเมืองที่ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดพิษณุโลก ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายของพรรครการเมืองและตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างเพียงพอ ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับพรรครการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รายวันในจังหวัดพิษณุโลกจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการไปใช้สิทธิลงคะแนนมากที่สุด เหตุผลที่ตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงสืบต่อมาจาก ได้รับอิทธิพลจากสื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์ สำหรับเหตุผลที่ตัดสินใจไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง เลือกตั้งเนื่องจากเบื่อนักการเมืองผู้สมัคร และประชาชนส่วนใหญ่ตัดสินใจไปเลือกตั้งกรณีที่ได้รับสื่อประชาสัมพันธ์ที่เป็นสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆ จากหน่วยราชการหรือภาคผู้ดูแลรับเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ

อัปปะยผล

จากการวิจัยพบว่า บทบาทและอิทธิพลสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มี Aomr เลือกตั้งนี้ ประชาชนสนใจคิดตามข่าวสารการเมืองมากหนังสือพิมพ์มากที่สุด เหตุผลที่ชอบและอ่านข้อมูลมากสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นข้อมูลที่น่าสนใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทน้ำหนักของหนังสือพิมพ์ ของเดล (Dale 1941 : 19 - 28) ที่กล่าวว่าหนังสือพิมพ์ เป็นสื่อที่ถูกต้องรายงานข่าวอย่างถูกต้องตามความเป็นจริง และเป็นข่าวที่น่าสนใจมีความสมบูรณ์ในเนื้อหา ให้ข่าวตรงกับเนื้อหา เสนอความคิดเห็นที่เชื่อถือได้ มีเหตุผล มีหลักฐาน และมีความเป็นกลาง สอดคล้องกับทฤษฎีของพีเตอร์สัน (Peterson อ้างถึงใน รัศมี อิทธิวรรษพงศ์ 2531 : 34) ที่กล่าวว่าความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ ตามทฤษฎีอิสราภานิยม ว่าหนังสือพิมพ์มีภาระที่ต้องสนับสนุนระบบการเมืองด้วยการเสนอข่าวสาร และการอภิปราย สอดคล้องกับแนวความคิดของบำรุง ศุขพิรัฒน์ (2530 : 15 - 20) ที่กล่าวว่า หนังสือพิมพ์จะได้วางเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่มีบทบาทในการพัฒนาการเมือง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนัตรกุล ชั้นสุวรรณกุล (2529) ที่ศึกษาประสิทธิภาพของการใช้หนังสือพิมพ์เป็นตัวการท้าให้เกิดการเรียนรู้ทางการเมือง โดยสำรวจกลุ่มตัวอย่างจากสมาชิกหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์ ในเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการการวิจัย

พบว่าหนังสือพิมพ์นับทบทาสูงในการให้ความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองแก่ประชาชน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิคุน ป้อมะเรณุรักษ์ (2526) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์กับการเรียนรู้และการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตมหาลัยกรณีมหาลัย ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมหาลัยกรณีมหาลัย ที่เปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์สูง จะเรียนรู้ทางการเมืองมากกว่าผู้ที่เปิดรับน้อย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวสารการเลือกตั้งที่มีผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่ว่า การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ รูปแบบการใช้มา้มีส่วนร่วมทางการเมือง ของไนและเวอร์บ (Nie and Verba, 1975 : 9 - 12)

ที่กล่าวว่า การลงคะแนนเสียง เป็นกิจกรรมของประชาชนที่มีปัจจัยมากที่สุด และมีอิทธิพลเหนือผู้นำ

4 d

สื่อที่มีอิทธิพลเกี่ยวกับการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ได้แก่ สื่อวิทยุและโทรทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงชัย บุญสุวรรณ (2532) ศึกษา การเปิดรับข่าวสารการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาวิชาลัยครุนศาสตร์ พบว่า นักศึกษากลุ่มที่เปิดรับข่าวสารมากเปิดรับข่าวสารจากวิทยุและโทรทัศน์

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนสนใจศึกษาข่าวสารการเมืองจากหนังสือพิมพ์มากที่สุด ดังนั้นรัฐบาลจึงควรมีนโยบายส่งเสริมให้คนไทยอ่านหนังสือพิมพ์ให้นำขึ้นและขอ ความร่วมมือจากบรรณาธิการ และผู้บรรยายหนังสือพิมพ์ให้เพิ่มเนื้หาทางด้านการเมือง เพื่อพัฒนา ความรู้ทางการเมืองแก่บุคคลทั่วไปโดยผ่านหนังสือพิมพ์

2. พระคริสต์มีการให้การจัดเตรียมบุคลากรด้านการใช้สื่อ และมีการวางแผน สำหรับการใช้สื่อ vulgarism ที่มีการดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบสื่อด้วยๆ ได้แก่ หนังสือพินท์ วิทยุ โทรทัศน์ และสื่อบุคคล ว่าสื่อประเภทใดมีผลทำให้เกิดการเรียนรู้ การเข้ามีส่วนร่วม และอิทธิพลในการตัดสินใจไปใช้ ศักยภาพของคนเสียงเลือกตั้งของประชาชน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยทางด้านการใช้สื่อโทรทัศน์ และสื่อวิทยุกระจายเสียง ใน การ เลือกตั้งให้มากขึ้นเพื่อจะได้พัฒนาสื่อมวลชนให้เป็นกลไกอันสำคัญในการสร้างประสิทธิภาพแก่ กระบวนการทางการเมืองต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏปิบูลราชกิจ
PibulSongkram Rajabhat University

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

นัตรกุล ชื่นสุวรรณกุล. ประยุทธ์ของภาษาไทยที่มีผลต่อการใช้ภาษาไทยที่เป็นศักดิ์สิทธิ์เรียนรู้ทางภาษา

เมือง : ศึกษากรศึกษาอนุเคราะห์เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาการ
ปักษ์รอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ครุฑี หริัญรักษ์. การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530.

นิคม ปันยะเรวุฒิรักษ์. การเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์กับการเรียนรู้และ การเข้ามีส่วนร่วมทาง
การเมืองของนิสิตอุดมศึกษานิเทศก์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาการ
หนังสือพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

บารุง สุขพรรณ. พฤติกรรมการรับข่าวสารของเยาวชนไทยในหมู่บ้าน และผลที่มีต่อการพัฒนา
หมู่บ้าน. คณิ哈尔สารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.

ปรัมมา สถาเดชกิจ. หลักนิพนธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์, 2533.

ภาคกุล ศิริพัฒน์. การใช้สื่อมวลชนของห้องเรียนในการเรียนรู้ภาษาไทยและการคุยภาษา
ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัย, 2536.

พนิศา ถุลศิริ. การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อศึกษาบทของหนังสือพิมพ์รายวันต่อการพัฒนาศิริ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาการประชานิพัทธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2536.

พงษ์ศรี บุญสุวรรณ. การเปิดรับข่าวสารการเมืองกับการนิ่งร่วมทางการเมืองของนักศึกษา
วิทยาลัยกรุงศรีฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาการประชานิพัทธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

รัศมี อิทธิราษฎร์. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ : ศึกษาเปรียบเทียบ
หนังสือพิมพ์คุณภาพกับปริมาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาการประชานิพัทธ์
ลั้นพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

รัชดา อร่ามกุล. การวิจัยอิทธิพลของสื่อในการรับสมัครเลือกตั้งผู้ว่า กรุงเทพมหานคร. วารสาร
นิเทศศาสตร์ ปีที่ 8, 2530.

วรรณฯ พงศ์ถินทองงาม. บทบาทของสื่อในการต่อต้านการขายເเยี่ยงของผู้มีอิทธิพลทั้งหมด
เลือกหัวข้อที่ 1 จังหวัดนครราชสีมาในการเลือกหัวข้อวันที่ 13 กันยายน 2536. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ มหาลัยกรรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
ศุภกิจ วงศ์สวัสดิ์. หนังสือพิมพ์ทักษะการเดินทางการการเมืองทั่วไป 13 กันยายน 2536.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ มหาลัยกรรณ์มหาวิทยาลัย,
2536.

เสรี วงศ์มนษา. กฎหมายสื่อสาร. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราษฎร์, 2529.
อ่ำພລ ສິງໄກວິນທີ ແລະ ສວສົດ ກຸດຈັດນັນທີ. ຄວາມຕື່ນຕົວກາງການເນື້ອງກັບກາຮ່ອງຕາມ.
รายงานວິຊຍ ສໍານັກງານຄະແນນກາງວິຊຍແຫ່ງຊາດ, 2516.

ຕາມເອົ້າກຸມ

- Arnold, Edmund C. **Function Newspapers Design.** New York : Harper and Row, 1956.
- Berelson, Bernard. **The Process and Effect of Communication.** Urbana : University of Illinois Press, 1960.
- Dale, Edgar. **How to Read a Newspaper.** Chicago : Scott, Foresman and Company, 1941.
- Schramm, Wilbur. **Responsibility in Mass Communication.** New York : Harper and Row, 1956.

มหาวิทยาลัยราชภัฏปีบูลศรี
Pibulsongkram Rajabhat University

ภาคพนวก

แบบสอบถาม / ขั้นตอนนี้เรื่อง : สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประเทศไทยในจังหวัดพิษณุโลก ค่าใช้จ่าย : แบบสอบถาม / ขั้นตอนนี้เป็นส่วนสำคัญเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ข้อมูลที่ท่านตอบเหล่านี้จะถือเป็นความลับและจะถูกนำไปเสนอในรูปของ การสรุปรวมแนวโน้มทางช่าง ขอรับรองว่าจะไม่เกิดอันตรายทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปที่เป็นลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

1. เพศ

- ( ) ชาย
( ) หญิง

2. อายุ

- ( ) 18 ปีบริบูรณ์
( ) 19 - 29 ปี
( ) 30 - 39 ปี
( ) 40 - 49 ปี
( ) 50 - 59 ปี
( ) 60 ปี ขึ้นไป

3. ชนการศึกษาสูงสุดที่มี

- ( ) ประดิษฐ์ศึกษาตอนต้น
( ) ประดิษฐ์ศึกษาตอนปลาย
( ) มัธยมศึกษาตอนต้น
( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย
( ) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
( ) ปริญญาตรี
( ) อื่นๆ โปรดระบุ .....

4. สถานภาพครอบครัว

- ( ) โสด
( ) สมรส อยู่คู่ชกัน
( ) สมรส แยกกันอยู่
( ) หย่า
( ) หม้าย

5. อาชีพ

- ( ) เกษตรกรรม
- ( ) ค้าขาย
- ( ) รับจ้าง
- ( ) รับราชการ
- ( ) รัฐวิสาหกิจ
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ ....

6. รายได้ต่อปี

- ( ) ต่ำกว่า 5,000 บาท
- ( ) 5001 - 10,000 บาท
- ( ) 10,001 - 20,000 บาท
- ( ) 20,001 - 30,000 บาท
- ( ) 30,0001 - 40,000 บาท
- ( ) มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป

7. ที่อยู่อาศัยของท่าน

- ( ) นอกเขตเทศบาล
- ( ) ในเขตเทศบาล
- ( ) นอกเขตสุขาภิบาล
- ( ) ในเขตสุขาภิบาล
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ ....

8. ท่านคิดว่าฐานะความเป็นอยู่ของท่านเป็นยังไง

- ( ) ฝึกเกือบมาก
- ( ) ก่อนเข้าสู่ฝึกเท็จ
- ( ) พอกินบ้างไม่พอ กินบ้าง
- ( ) มีฐานะดีพอสมควร
- ( ) นั่งเฉย

ส่วนที่ 2 : ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง

9. การปกครองในระบบประชาธิปไตยห้อใดเป็นส่วนสำคัญมากที่สุด

- ( ) ประชาชนมีเสรีภาพที่จะทำอะไรก็ได้โดยไม่จำกัด
- ( ) ประชาชนต้องเชื่อถือและนิยมยกย่องรัฐบาลในฐานะผู้ปกครองประเทศ
- ( ) ประชาชนต้องให้ความร่วมมือกับรัฐบาล
- ( ) ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศโดยทุกคนมีฐานะเท่ากัน

10. ท่านคิดว่าประชาชนสามารถสนับสนุนการปกครองตามระบบประชาธิปไตยได้อย่างไร

- ( ) สมควรรับเลือกตั้ง
- ( ) ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง
- ( ) เป็นสมาชิกพรรคการเมือง
- ( ) ช่วยพัฒนาการเมืองทางการเมือง
- ( ) เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

11. รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย กือรัฐบาลที่มีลักษณะอย่างไร

- ( ) ปกครองโดยผู้นำที่เข้มแข็ง
- ( ) ปกครองโดยผู้มีความรู้ความสามารถ
- ( ) ประชาชนสามารถเปลี่ยนแปลงรัฐบาลได้ตามวาระ
- ( ) รัฐบาลที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ
- ( ) รัฐบาลที่ให้เสรีภาพแก่ประชาชนโดยไม่จำกัดเป็นศักดิ์สิทธิ์

12. สิ่งสำคัญที่สุดที่ขาดไม่ได้ในการปกครองแบบประชาธิปไตย กือสิ่งใด

- ( ) สมาชิกพรรคร่วมมือ
- ( ) สมาชิกสภาพัฒนารายวาระ
- ( ) สมาชิกวุฒิสภา
- ( ) สมาชิกสภาพัจฉานวัด
- ( ) สมาชิกสภาพัฒน์

13. ท่านคิดว่าตัวท่านเองเป็นผู้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศอย่างไร

- ( ) สนใจศึกษาข่าวสารทางการเมือง
- ( ) มีทัศนคติที่คือต่อการปกครองประเทศเสมอ
- ( ) เป็นสมาชิกพรรคร่วมมือและสมควรรับเลือกตั้ง
- ( ) ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาพัฒนารายวาระ
- ( ) มีส่วนร่วมทางการเมืองบางครั้งที่จำกัดเป็นเท่านั้น

14. เพาะเหตุในการปักกรองในระบบประชาธิปไตย จึงต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- ( ) ต้องทำตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ
- ( ) ประชาชนไม่สามารถเข้าไปปักกรองประเทศได้โดยตรงทุกคน
- ( ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้มีความสามารถในการปักกรองประเทศมากที่สุด
- ( ) ประชาชนมีความสนใจทางการเมืองและต้องการเลือกตั้ง
- ( ) ไม่ทราบ

15. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความสำคัญมากที่สุดอย่างไร

- ( ) ทำให้ได้ตัวแทนปวงชนชาติไปทำหน้าที่ปักกรองประเทศ
- ( ) ทำให้ได้ผู้ปักกรองประเทศที่มาจากกลุ่มนักเรียนฯ อาทิ พ.
- ( ) ทำให้พัฒนาการเมืองได้มีโอกาสทดลองนโยบายของตนกับประชาชน
- ( ) ทำให้นักการเมืองและประชาชนมีความผูกพันกัน
- ( ) บุคคลต่างๆ เล่นการเมืองได้เท่าเทียมกันตามกฎหมาย

16. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เราเลือกไปนั้นเพื่อให้ทำหน้าที่อะไร

- ( ) ให้ความช่วยเหลือแก่ร้ายภูริในทุกๆ เรื่องที่ต้องการ
- ( ) สร้างความเจริญให้แก่หมู่บ้านและห้องถัง เช่น ถนน ไฟฟ้า แหล่งน้ำ ฯลฯ
- ( ) รับคำสั่งจากประชาชนเพื่อนำไปดำเนินนโยบายทุกๆ อย่าง
- ( ) ปราบปรามข้าราชการที่ทุจริตและซื้อขายฉุบฉ้อน
- ( ) พิจารณาออกกฎหมายและควบคุมการปฏิบัติงานของรัฐบาล

17. การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของท่านเป็นอย่างไรกับบุคคลใด

- ( ) ตัวเอง
- ( ) ผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- ( ) ค่านั้น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำกลุ่ม
- ( ) ผู้ที่เราคิดว่ามีประสบการณ์และความรู้ดี
- ( ) สื่อมวลชน

18. ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญปัจจุบัน ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีอายุเท่าใด

- ( ) 18 ปี
- ( ) 19 ปี
- ( ) 20 ปี
- ( ) 21 ปี
- ( ) 22 ปี

19. ท่านมีหลักเกณฑ์ในการออกเสียงเลือกตั้งอย่างไร

- ( ) พิจารณาดูตัวบุคคลมากกว่าพรรครัฐเมือง
- ( ) เลือกผู้สมัครที่จะให้ประโยชน์และมีนโยบายที่เหมาะสมแก่ท้องถิ่น
- ( ) เลือกผู้สมัครที่สังกัดพรรครัฐเมืองที่มีนโยบายที่เหมาะสมกับประเทศไทย
- ( ) เลือกผู้สมัครที่มีบุคลิกภาพดีมีลักษณะเป็นผู้นำ
- ( ) พิจารณาข้อเสียงของพรรครัฐเมืองมากกว่าตัวบุคคลผู้สมัครรับเลือกตั้ง

20. สถานที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2539

นั้นเนื่องจากอะไร

- ( ) กรณีกำหนดเวลาที่จะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ตามรัฐธรรมนูญ
- ( ) มีการขับสภาพและต้องเลือกตั้งใหม่ภายใน 90 วัน
- ( ) นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้นำรัฐบาลลาออกจากตำแหน่ง
- ( ) พรรครัฐธรรมดอนตัวจากภาระร่วมรัฐบาล
- ( ) ไม่ทราบ

ส่วนที่ 3 : สื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง

21. ท่านรู้จักสื่อสิ่งพิมพ์ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ชื่อ)

- ( ) แผ่นปัลว
- ( ) ไปสต็อกว
- ( ) แผ่นกัน
- ( ) หนังสือพิมพ์
- ( ) เอกสารแนะนำ
- ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

22. ท่านสนใจความคิดเห็นที่สาธารณะมีต่อการเมืองจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่อไป หรือไม่

- ( ) สนใจมาก
- ( ) สนใจน้อย
- ( ) สนใจเป็นบางครั้ง
- ( ) "ไม่สนใจเลย"
- ( ) เนยๆ

23. ท่านสนใจและชอบอ่านข้อความจากสื่อพิมพ์ใดมากที่สุด

- ( ) เอกสารแนะนำ
- ( ) หนังสือพิมพ์
- ( ) ไปสเตอร์
- ( ) แผ่นปลิว
- ( ) อื่นๆ โปรดระบุ ....

24. เหตุผลที่ท่านชอบและสนใจอ่านข้อความจากสื่อพิมพ์นั้น คืออะไร

- ( ) สวยงาม
- ( ) อ่านเข้าใจง่าย
- ( ) มีเนื้หาสาระ
- ( ) หาได้ง่าย
- ( ) อื่นๆ โปรดระบุ ...

25. ในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาท่านได้รับข่าวสารประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งจากสื่อใดมากที่สุด

สุด

- ( ) สื่อสิ่งพิมพ์
- ( ) สื่อวิทยุกระจายเสียง
- ( ) สื่อโทรทัศน์
- ( ) สื่อภาษาญี่ปุ่น
- ( ) สื่อนบุคคล

26. ท่านได้รับข่าวสารว่าใครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตของท่านมากแห่งลังข่าวใด

- ( ) หนังสือพิมพ์
- ( ) วิทยุกระจายเสียง
- ( ) โทรทัศน์
- ( ) การหาเสียงของผู้สมัคร
- ( ) การบอกเล่าจากบุคคลอื่น

27. ท่านได้รับข่าวสารว่าใครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งบ้างดังเด่นเมื่อไร

- ( ) วันปีคัมภีร์รับเลือกตั้ง
- ( ) ก่อนวันเลือกตั้ง 2 สัปดาห์
- ( ) ก่อนวันเลือกตั้ง 1 สัปดาห์
- ( ) ก่อนวันเลือกตั้ง 1 วัน
- ( ) ในวันเลือกตั้ง

28. ท่านได้รับรู้นโยบายของพัฒนาระบบที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจากที่ใด

- ( ) การติดป้ายไปส��รณ์ประชาสัมพันธ์
- ( ) แผ่นปลิวประชาสัมพันธ์ของผู้สมัคร
- ( ) การใช้ชานพาหนะขับตระเวณหาเสียง
- ( ) การแขกเอกสารแนะนำผู้สมัครของพัฒนาระบบ
- ( ) แผ่นพับประชาสัมพันธ์ของพัฒนาระบบ

29. ท่านได้รับข่าวสารการเลือกตั้งผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ชนิดต่าง ๆ อย่างไรในช่วงที่มีการรณรงค์เพื่อการเลือกตั้ง

- ( ) มากที่สุด
- ( ) มาก
- ( ) พอดีกัน
- ( ) น้อย
- ( ) น้อยที่สุด

30. ท่านรู้สึกอย่างไรกับข้อความรณรงค์ส่งเสริมการเลือกตั้งและเผยแพร่ชานให้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

- ( ) มีประทับใจมาก
- ( ) มีความเชื่อถือศรัทธาและคัดลอกตาม
- ( ) ไม่มีประทับใจ
- ( ) ประชาชนไม่สนใจ
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ ...

31. ข่าวสารในลักษณะใดที่ท่านพอใจและรับได้มากที่สุดจากการรณรงค์หาเสียงผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

- ( ) อธิบายนโยบายทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- ( ) อธิบายนโยบายทางการเมืองของพัฒนาระบบที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่
- ( ) อธิบายคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- ( ) สัญญาว่าจะช่วยสร้างสิ่งสาธารณะในหมู่บ้าน
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ ...

32. ทำนคิดว่าทำนมีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
หรือไม่

- มี เผระก้าหนดไว้ในใจแล้ว
- มี เผระดิดตามข่าวสารอยู่เสมอ
- ไม่มี เผระ ชอบไกรก็จะเลือกคนนั้น
- ไม่มี เผระ ไม่คิดจะไปเลือกตั้ง
- อื่น ๆ ไปคระบุ ...

33. ข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายปัจจุบันด่วนด่วนของผู้สมควรรับเลือกตั้งที่ทำนใช้เป็นเกณฑ์ในการ
ตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

- ชื่อสังกัด
- มีความรู้ความสามารถ
- อัชญาศักดิ์
- มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก
- เป็นคนในห้องถีน

34. ข่าวสารเกี่ยวกับพระราชกรณีย์ที่ทำนใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนน
เสียง คือ

- ชื่อเดิมและนามบุพ្លองของพระราชกรณีย์ที่เดิม
- ผลงานที่ทรงคิดให้ทำแล้วไม่ว่าจะเป็นฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายค้าน
- ชื่อเดิมของหัวหน้าพรรคราช
- ความสามารถในการปักธงของพรรคราช
- อื่น ๆ ไปคระบุ ...

35. ข่าวสารต่าง ๆ ที่ทำนใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสามารถหา
แทนรายภูมนั้น ทำนได้รับจากสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทใด

- สื่อสื่อพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด
- สื่อวิทยุกระจายเสียงมากที่สุด
- สื่อโทรทัศน์มากที่สุด
- สื่อพื้นบ้าน เช่น ลิเก ล่าเต็ม
- อื่น ๆ ไปคระบุ ...

ส่วนที่ 4 : ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวสารการเลือกตั้งที่มีผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้ง

36. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

- เห็นควรด้วยอย่างยิ่ง
- เห็นด้วย
- ไม่แน่ใจ
- ไม่เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

37. ท่านคิดว่าฯลฯความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่มีประสีกธิการในการชักจูงใจประชาชนมากที่สุด คือข่าวใดที่ได้

- ชา กสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์ของทางราชการ
- ชา กสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์ของพรรคร่วมเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- ชา กสื่อมวลชนพวกวิทยุและโทรทัศน์
- ชา กการบอกกล่าวของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- อื่นๆ โปรดระบุ ....

38. การหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบใดที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด

- การมาในปลิวเฉล้งโดยนายทหารและบอกถูกமานบดีพร้อมผลงานของผู้สมัคร
- การใช้สิ่งพิมพ์ขนาดเล็กແນ้นเตือนผู้สมัครแจกจ่ายแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง
- การใช้รถโนยพาออกไปหาคนที่ต่างๆ
- การใช้หัวคะแนนรวมรายชื่อผู้สมัครให้แก่เงินตามรายชื่อ
- อื่นๆ โปรดระบุ ....

39. การเลือกตั้งที่ผ่านมา (17 พ.ศ. 39) ทางราชการได้มีประกาศเชิญชวนให้ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือไม่

- ประกาศเชิญชวนอยู่เสมอ
- มีประกาศบ้างเป็นครั้งคราว
- ไม่ทราบ เพราะไม่ได้สนใจ
- มีประกาศเชิญชวนผ่านสื่อมวลชน
- มีประกาศในหนังสือพิมพ์และแผ่นป้าย

40. ท่านเคยได้รับหนังสือซึ่งให้เห็นประบิณของการเลือกตั้งและเชิญชวนให้ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งจากทางราชการหรือไม่

- ไม่เคยได้รับ
- เคยได้รับบ้าง
- ได้รับทุกรัชท์ที่มีการเลือกตั้ง
- จำไม่ได้
- อื่นๆ โปรดระบุ ...

41. โดยปกติท่านอ่านหนังสือพิมพ์รายวันบ่อยเท่าไร

- อ่านทุกวัน
- เกือบทุกวัน
- สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง
- สัปดาห์ละครั้ง
- นานๆ ครั้ง

42. ท่านอ่านข่าวและຄลัม折磨อะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- อารச്യากรรม
- การเมือง
- เศรษฐกิจ
- การศึกษา
- อื่นๆ โปรดระบุ ....

43. นอกจากหนังสือพิมพ์รายวันแล้วท่านรับข่าวสารด้านการเมืองจากสื่อพิมพ์ใดอีกบ้าง
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- นิตยสารและวารสาร
- เอกสารเนชั่น
- แม่นพับ
- แผ่นปลิว
- ไปรษณีย์

44. ท่านคิดว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพระราชการเมืองและผู้สามัครรับเลือกตั้งที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ดังๆ นั้นมีผลต่อการตัดสินใจไปเลือกตั้งหรือไม่

- มี เพราะทำให้เข้าใจและชื่นชมพระราชการเมืองและผู้สามัคร
- มีมาก เพราะ ข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอทางสื่อสิ่งพิมพ์น่าเชื่อถือ
- ไม่มี เพราะ สิ่งพิมพ์ไม่ร้ายใจ
- ไม่มี เพราะ ไม่สนใจสิ่งพิมพ์
- อื่นๆ โปรดระบุ ....

45. ท่านคิดว่า การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสำคัญหรือไม่

ส่วนรวม

- สำคัญ เพราะ เป็นการแสดงออกของประชาชนค่อนข้างที่มีผลกระทบกับ

ส่วนรวม

- สำคัญ เพราะ เป็นการแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
- ไม่สำคัญ เพราะ กันที่เรารอจากเลือกไม่มีโอกาสชนะอยู่แล้ว
- ไม่สำคัญ เพราะ รู้สึกว่าเลือกหรือไม่เลือกก็ได้คนเดิม
- ไม่ทราบ เพราะ ไม่เคยไปเลือกตั้งเลย

46. ท่านคิดว่า การที่ท่านตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสามารถภาตุ้มแทนรายภูร
ในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาเป็นเพราะอิทธิพลของสิ่งใด

- ข้อมูลข่าวสารจากสิ่งพิมพ์ดังๆ
- ข้อมูลข่าวสารจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์
- การขอร้องจากญาติที่น่องและเพื่อนฝูง
- การเชิญชวนของกำนันผู้ใหญ่บ้าน
- อื่นๆ โปรดระบุ ....

ส่วนที่ 5 : กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

47. ท่านได้รับข่าวสารว่าจะมีการเลือกตั้งทั่วประเทศดังนี้เมื่อไร

- ตั้งแต่ประกาศหุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2539
- ก่อนวันเลือกตั้งประมาณ 2 สัปดาห์
- ใน 1 สัปดาห์ก่อนวันเลือกตั้ง
- ในวันเลือกตั้ง
- อื่นๆ โปรดระบุ ....

48. ท่านทราบข่าวการเลือกตั้งจากแหล่งข่าวใด

- สื่อสิ่งพิมพ์
- สื่อวิทยุและโทรทัศน์
- ญาติพี่น้อง
- ส่วนราชการฝ่ายปกครอง
- โรงเรียนและวัด

49. ท่านทราบหรือไม่ว่าในจังหวัดพิษณุโลกมีพรrogการเมืองสังผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนทั้งหมดกี่พรรค จำนวนผู้สมัครกี่คน

- ทราบ
- ไม่ทราบ

50. ท่านทราบหรือไม่ว่าจังหวัดพิษณุโลกสามารถมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้กี่คน

- ทราบ
- ไม่ทราบ

51. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายของพรrogการเมืองและตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างเพียงพอหรือไม่

- พอ
- ไม่พอ

52. ท่านรู้จักพรrogการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัด
พิษณุโลกมากถึงใดมากที่สุด

- สื่อสิ่งพิมพ์
- สื่อวิทยุและโทรทัศน์
- สื่อภาคเหนือ
- สื่อบุคคล
- อื่นๆ ไปคระนุ ....

53. ท่านเป็นผู้หนึ่งที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการไปใช้สิทธิลงคะแนน
เสียงเลือกตั้งหรือไม่

- ใช่
- ไม่ใช่

54. ถ้าตอบว่าใช่ “ใช่” ท่านคิดว่าสาเหตุที่ท่านตัดสินใจไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้น เพราะอิทธิพลของสิ่งใด

- สิ่งพื้นที่ประชาสัมพันธ์
- คำขอร้องของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- การเชิญชวนของส่วนราชการ
- อื่น ๆ โปรดระบุ ....

55. ถ้าตอบว่า “ไม่ใช่” ท่านคิดว่าสาเหตุที่ท่านตัดสินใจไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้น เพราะเหตุใด

- เมื่อการเลือกตั้ง
- เมื่อนักการเมืองผู้สมัคร
- ไม่สะดวกเพราะหน่วยเลือกตั้งอยู่ไกล
- อื่น ๆ โปรดระบุ ....

56. ถ้าท่านได้รับสื่อประชาสัมพันธ์ที่เป็นสิ่งพื้นที่นิดต่าง ๆ จากหน่วยราชการหรือจากผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ท่านจะไปเลือกตั้งหรือไม่

- ไป
- ไม่ไป
- ไม่แน่ใจ

*****

ประวัติ และ ผลงานของผู้ทำวิจัย

ชื่อ	นางสุจิตรา เมืองนรung
สถานภาพ	สมรส
วัน เดือน ปี เกิด	5 มิถุนายน 2491
อายุ	50 ปี
การศึกษา	
ม.ศ. 5	โรงเรียนสตรีวิทยา พ.ศ. 2508
ปริญญาตรี	ศิลปศาสตร์บัณฑิต (ภาษาไทย) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2512
ปริญญาโท	ศิลปศาสตร์มหบันฑิต (ราชบัณฑิต) จากคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2523
ปริญญาตรี	นิเทศศาสตร์บัณฑิต (ประชาสัมพันธ์) จากสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2532
หน้าที่การทำงาน	
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สังกัด	ภาควิชาการสื่อสาร คณะประชาสัมพันธ์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก
ผลงาน	
	<ol style="list-style-type: none"> เป็นผู้ร่วมวิจัยการศึกษาความเป็นไปได้ในการตั้งจุดพักครึ่งทาง และตลาดกลางของผู้ผลไม้ และไม้ตอก ของจังหวัดพิษณุโลก โดยสำนักงานจังหวัดพิษณุโลก เป็นผู้ร่วมวิจัยในการสำรวจ และรวมรวมข้อมูลท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาของจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งดำเนินการโดยสำนักวิจัย และบริการวิชาการแก่ชุมชน สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม เป็นผู้ร่วมวิจัยในการประเมินผลโครงการฝึกอบรมอาชีพ เพื่อช่วยลดการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างเขตตุพาระปักษ์ใหม่ ในจังหวัดราชบูรณะ ของสถาบันพัฒนานิเวศแห่งงาน กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม